

ÅRSREDOVISNING 2020

Afrikanskt mode har på senare tid rönt stor uppmärksamhet på den internationella modescenen. Några av de mest omtalade afrikanska modeskaparna visas på Världskulturmuseet där deras kreattioner mixas med textil och föremål ur myndighetens samlingar i utställningen Svarta Tråden. Utställningen ingår i projektet Afrika pågår och inledde Afrosvenska Historieveckan 2020.

**VÄRLDSKULTUR
MUSEERNA** **ETNOGRAFISKA
ÖSTASIATISKA
MEDELHAVET
VÄRLDSKULTUR**

Innehållsförteckning

1	Förord	3
2	Året i korthet.....	4
3	Verksamhetseffekter av covid-19.....	5
4	Resultatredovisning	6
4.1	Måluppfyllelse och kvalitet	6
4.2	Publik verksamhet.....	6
4.2.1	Publik verksamhet 2020.....	6
4.2.2	Volymer	22
4.2.3	Resultatbedömning.....	27
4.3	Samlingsförvaltning	30
4.3.1	Samlingsförvaltning 2020	30
4.3.2	Volymer	32
4.3.3	Resultatbedömning.....	34
4.4	Kunskapsuppbyggnad.....	35
4.4.1	Kunskapsuppbyggnad 2020.....	35
4.4.2	Volymer	38
4.4.3	Resultatbedömning.....	39
4.5	Digital utveckling och ny teknik.....	39
4.5.1	Digital utveckling och ny teknik 2020	40
4.5.2	Resultatbedömning.....	41
4.6	Samverkan	41
4.6.1	Samverkan 2020	42
4.6.2	Volymer	45
4.6.3	Resultatbedömning.....	45
4.7	Agenda 2030	45
4.7.1	Insatser för att bidra till genomförandet av Agenda 2030	46
4.7.2	Volymer	49
4.7.3	Resultatbedömning.....	49
4.8	Organisation och kompetensförsörjning	49
4.8.1	Organisation och kompetensförsörjning 2020	49
4.8.2	Volymer	51
4.8.3	Resultatbedömning.....	51
4.9	Lokaler	52
4.10	Avtal för konstnärers ersättningar (MU-avtalet)	52

4.11	Avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet	53
5	Finansiell redovisning.....	55
5.1	Ekonomiskt resultat och ställning	55
5.2	Resultaträkning.....	56
5.3	Balansräkning.....	56
5.4	Anslagsredovisning	59
5.5	Tilläggsupplysningar och noter	59
5.6	Väsentliga uppgifter	69
6	Årsredovisningens undertecknande.....	71

1 Förord

Mitt i krisen förbereder vi oss för morgondagen

Vi summerar ett år som kommer att gå till historien och står fortfarande mitt i en pågående pandemi som på många sätt förenat människor över nationsgränser och samtidigt tvingat oss till mer fysisk distans än någonsin. Vår bransch, kultur- och besöksnäringen, har fått ta ett synnerligen stort ansvar för att utifrån olika restriktioner bidra till att minimera smittspridning. Samtidigt har vi drabbats extra hårt av vikande besöks- och intäktsflöden. Planeringsförutsättningarna har hela tiden ändrats och osäkerheten inför framtiden är fortsatt stor.

För Världskulturmuseerna, som redan före pandemin brottats med ansträngd ekonomi, har situationen blivit mycket kännbar. Antalet fysiska verksamhetsbesökare minskade med 65 procent och det ekonomiska intäktsbortfallet motsvarade 70 procent av myndighetens budgeterade avgiftsintäkter. Tack vare att myndigheten tidigt vidtog många och kraftfulla åtgärder kunde merparten av intäktsbortfallet 2020 hanteras inom anslagsram. Planerade aktiviteter fick ställas in, ställas om, pausas, omförhandlas eller skjutas fram på obestämd tid. För att försöka möta en utdragen pandemi, fortsatt osäkra intäktsprognoser samt förändrade förutsättningar och behov i omvärlden tvingades myndigheten i slutet av året fatta beslut om verksamhetsförändringar som innebär personalneddragningar.

Ett ljus i sammanhanget har varit den digitala utvecklingen. När vi under våren 2020 lanserade vår övergripande strategi för digital utveckling - *Världskulturmuseerna i en digital tid*, hade vi aldrig kunnat ana med vilken acceleration övergången till nya digitala arbetsätt skulle ske. När våra fyra Världskulturmuseer tvingades stängda för publik i mars, öppnade vi omgående möjligheten att besöka oss virtuellt genom samarbete med Google Arts & Culture. Inom en vecka började vi sända dagens digitala visning från något av våra museer. Publika program och pedagogisk verksamhet har successivt ställts om till olika digitala format, aktiviteter har flyttats utomhus eller gjorts uppsökande, nya koncept och samarbeten har etablerats. 2020 blev året då vår förmåga till flexibilitet och utvecklingsförmåga verkligen sattes på prov. Vi kan glädjande notera att många insatser redan har gett effekt! Med en breddad digitala utbudspportfölj kan vi på ett helt nytt sätt nå skolor och användare över hela landet. De digitala besöken till samlingarna har ökat stort. Antalet visningar i föremålsdatabasen ökade till exempel med 62 procent och antalet användare med 19 procent.

Trots att museerna har varit stängda för publik har annan ordinarie verksamhet löpt på, om än med helt nya förutsättningar som krävt stort ansvarstagande, engagemang och kreativitet. Två stora internationella utställningssatsningar står färdiga att slå upp dörrarna för sin publik, men när detta kan ske är ännu ovisst.

Jag är oerhört stolt över hur medarbetare och chefer vid Världskulturmuseerna bidragit till att ställa om verksamheten, ibland från en dag till en annan. Hur medarbetare vinnlagt sig om att fortsätta bedriva och utveckla verksamheten på distans eller på nya, coronaanpassade sätt. Hur de, vars ordinarie arbetsuppgifter satts på paus, gripit sig an andra viktiga arbetsuppgifter som tagit verksamheten framåt. Av pandemin har vi lärt oss betydelsen av att kunna hantera hög grad av osäkerhet och ovisshet. Vi vet att vi aldrig kommer att gå tillbaka till där vi var, utan vi förbereder oss för något nytt bortom Covid-19.

Sällan har längtan efter kultur och kulturupplevelser varit större. Sällan har hoten mot demokratin och klimatet varit mer accentuerat. Sällan har museernas roll som samhällsviktiga funktioner och öppna demokratiska rum för angelägna, utvecklande samtal varit viktigare än just nu. Sällan har de ekonomiska förutsättningarna varit skörare.

Genom Världskulturmuseerna förvaltar staten inte bara ett nationellt kulturarv, utan ett globalt. Det är ett stort och långsiktigt ansvar. Våra museer står för perspektiv både bakåt och framåt i tiden. Vi står för insikter, utblickar, kunskap och fördjupade perspektiv på världen. Vi erbjuder möjlighet till kunskap, bildning och livslångt lärande. Allt fundamentala utgångspunkter för att kunna motverka kunskapsresistens, värna demokratin och tillsammans bygga en hållbar samhällsutveckling.

Ann Follin

Överintendent

2 Året i korthet

Världskulturmuseerna har under 2020

- drabbats hårt av coronapandemin, och tvingats hålla museerna stängda under stora delar av året
- anpassat fysiskt besöksmottagande, programaktiviteter och skolprogram utifrån rådande covid-19 restriktioner
- tvingats flytta fram planerade öppningar för två stora internationella utställningssatsningar till 2021
- besökts av 127 031 verksamhetsbesökare, en minskning med 65 procent
- besökts av 245 045 anläggningsbesökare, en minskning med 61 procent
- genomfört digitala dagens visningar från samtliga platser
- utvecklat och genomfört skolprogram digitalt
- utvecklat och genomfört programaktiviteter digitalt och utomhus
- öppnat en webbshop med sortiment från de fyra fysiska museibutikerna
- flyttat utställningen Human Nature från Världskulturmuseet till Etnografiska museet
- producerat och visat en utomhusutställning i Etnografiska museets park
- beviljats FoU-anslag från Riksantikvarieämbetet för projektet *Demokrati finns inte - vi gör den!*
- tagit fram en övergripande digital strategi - *Världskulturmuseerna i en digital tid* - som riktning, inspiration och vägledning för myndighetens digitala transformation
- tillgängliggjort 480 nya objekt i Wikimedia Commons och haft en ökning av antalet sidvisningar med 22 procent
- haft en ökning av antalet användare av myndighetens föremålsdatabas Carlotta med 19 procent, vilket bidragit till mer än 10 miljoner visade objekt i databasen, en ökning med drygt 60 procent
- haft 19 962 nedladdningar av objekt från Internet Archive, en ökning med 12 procent
- ökat katalogiseringsgraden av biblioteksbeståndet från 75 till 100 procent, och hela beståndet finns idag sökbar via myndighetens digitala katalog
- haft en ökning av de digitala besöken till myndighetens bibliotek med 33 procent
- tillsammans med Riksantikvarieämbetet och Svenska Unescorådet stått värd för det internationella digitala seminariet *50 år i kulturföremåls tjänt*
- ökat antalet visade objekt från Världskulturmuseerna i Riksantikvarieämbetets söktjänst *Kringla* med 44 procent
- hållit ett drygt 40-tal externa framföranden, där drygt 3 250 personer deltagit.

3 Verksamhetseffekter av covid-19

Covid-19 - påverkan på verksamheten

Verksamheten har påverkats starkt av den rådande pandemin, framför allt genom olika allmänna råd och föreskrifter, förändrade beteenden samt vikande besöks- och intäktsflöden. Många och kraftfulla åtgärder vidtogs under året för att hantera förändrade förutsättningar och omfattande intäktsbortfall.

Museerna har hållits stängda för publik under två perioder med hänvisning till Folkhälsomyndighetens rekommendationer och lokala allmänna råd. Den första perioden varade från vecka 12 till vecka 23 medan den andra inleddes vecka 44 och kom att fortsätta året ut. Efter en stark inledning för den publika verksamheten i början av året, ställdes flertalet planerade aktiviteter in eller genomfördes på ett smittsäkert sätt från och med mars månad. Dels utifrån rådande maxbegränsningar gällande antalet deltagare eller flytt av verksamhet utomhus, dels genom att successivt ersättas av en allt större mängd digitala program.

Anpassningarna har skett delvis utifrån rådande begränsningar gällande maxantal deltagare eller genom att verksamhet har flyttats utomhus. Men det har också handlat om att successivt ersätta ordinarie verksamhet med digitala programpunkter.

Myndigheten har haft en god infrastruktur som möjliggjort en snabb övergång till digitala arbetssätt. Trots detta har IT-funktionen haft en hög arbetsbelastning under hela året för att stödja och utveckla myndighetens digitala kapacitet ytterligare.

Under de perioder museerna hölls helt stängda för publik utförde flera medarbetare andra arbetsgifter än sina ordinarie, vilket innebar att andra funktioner kunde få stöd. I samband med det tillfälliga återöppnandet anpassades de publika miljöerna för att minimera risken för smittspridning. Flera aktiviteter i anslutning till konferenser, forskarbesök och studieresor har dock senarelagts på obestämd tid. Andra delar av arbetet övergick till att bedrivas i digital form. Under inledningen av hösten ökade besöksflödena något till museerna, men detta avstannade då nya, skarpare, allmänna råd och föreskrifter infördes i november. Visningstider för två större tillfälliga utställningar, som produceras i samarbete med internationella partners, är omförhandlade och framflyttade.

De restriktioner som pandemin givit upphov till under året har resulterat i en betydande publiknedgång och ett allvarligt intäktsbortfall för myndigheten. Två större entréavgiftsbelagda utställningar har, som tidigare nämnts, inte kunnat öppnas som planerat. Intäkter från konferensverksamhet, butiker och restauranger har minskat dramatiskt. Antalet fysiska besök till museerna minskade till i genomsnitt 35 procent av besökarantalet under ett normalår medan intäktsbortfallet 2020 uppgick till sammanlagt 13 miljoner kronor mot budget. Detta motsvarar 70 procent av myndighetens budgeterade avgiftsintäkter. För att hålla nere kostnader har visstidsanställd personal fått lämna myndigheten, ett tiotal tillsvidare tjänster har vakanshållits och besparingar har gjorts inom drift. I september inleddes förhandlingar avseende en större verksamhetsförändring vilken ledde till en omställningsprocess som påverkade drygt 40 tjänster. Omställningen resulterade i uppsägning av tio medarbetare på grund av arbetsbrist (se vidare under avsnitt 7.8). Myndigheten bedömer att återhämtningen efter pandemin kommer att ta lång tid.

Samtidigt har pandemin fungerat som en katalysator för omställningen till digitala satsningar, med en snabbare förändring av museernas digitala utbud och en kraftsamling för nya arbetssätt inom verksamheten. Den pedagogiska verksamheten har förändrats mot fler distansvisningar och ökat övrigt digitalt utbud. Även spårbarhetsarbetet inom samlingsavdelningen har antagit en mer digital form och nya aktiviteter har tillkommit kring

det digitala utvecklingsarbetet (film och handledning vid digital registrering), vilket också har bidragit till ökad samverkan inom myndigheten. På grund av stängda museer och uppmaning om distansarbete har ett expansivt arbete i samlingsdatabasen *Carlotta* kunnat genomföras, delvis med hjälp av andra yrkesgrupper inom myndigheten. Insatser för att nå ut på webbplattformer och andra digitala kanaler har gjorts, bland annat i samarbete med Utbildningsradion, UR. Nya pedagogiska och publika program i digital form har producerats och i slutet av året öppnade museibutikerna en webbshop. Flera medarbetare har involverats i digitala ”dagens visningar”. Sett till detta finns en stor potential att visa goda resultat vad gäller starkare plattformer och ökat antal digitala besök under 2021.

4 Resultatredovisning

4.1 Måluppfyllelse och kvalitet

I resultatredovisningen för 2020 redovisas verksamhetens måluppfyllelse och kvalitet utifrån i förväg identifierade resultatindikatorer. Ett antal indikatorer har valts ut för respektive verksamhetsområde. Exempel på frågor som myndigheten ställt är: Hur definieras kvalitet och vad är ett gott resultat för olika delar av verksamheten? Vidare har myndigheten diskuterat hur väl den genomförda verksamhetens resultat uppfyller dessa kvalitetskrav.

I föreliggande resultatredovisning har myndigheten, med resultatindikatorerna som grund, gjort en bedömning av årets resultat.

4.2 Publik verksamhet

Uppdrag: Myndigheten ska göra samlingarna tillgängliga för allmänheten och i det syftet bedriva utställningsverksamhet, pedagogisk verksamhet och annan förmedlingsverksamhet.

Myndigheten ska verka för att dess verksamhet ska vara en angelägenhet för alla människor i samhället.

Resultatindikatorer avseende publik verksamhet

Den publika verksamheten ska bidra till att

- nå fler och nya besökare
- nå en hög andel besökande barn och ungdomar (under 19 år)
- nå besökare från hela landet.

4.2.1 Publik verksamhet 2020

4.2.1.1 Besöksutveckling

Åtterrporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa åtgärder som har vidtagits för att nå nya besökare, och förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år. Statens museer för världskultur ska redovisa myndighetens insatser och resultat av arbetet för att kulturen ska komma fler till del i hela landet.

Med besök avses dels fysiska, dels digitala besök. Besökarna utgörs av en rad olika grupper, som besökare till utställningar, programverksamhet, konferenser och event, pedagogisk verksamhet, webbplats och bloggar samt till museernas butiker och restauranger. De optiska räknarna vid museernas entréer räknar samtliga inpasseringar och visar myndighetens anläggningsbesök. Myndighetens verksamhetsbesök räknas via ett biljett- och kassasystem. Digitala besök räknas i antal besök till myndighetens föremålsdatabaser, webbplatser och bloggar, antal följare på Instagram, Facebook och Twitter samt antal visningar på Youtube.

Världskulturmuseerna genomför löpande kvalitativa besöksundersökningar, där bland annat kundnöjdheten mäts. Myndigheten mäter även medial uppmärksamhet i antal medieinslag samt annonsvärde via en bevakningstjänst.

Resultatindikatorer avseende besöksutveckling

Verksamheten ska sträva efter

- ökat antal nya samt återkommande verksamhetsbesökare (publikundersökningar)
- ökat antal unika samt återkommande besökare på myndighetens webbplats (aktuellt analysverktyg)
- ökat antal besökare och engagemang i myndighetens sociala kanaler (aktuellt analysverktyg)
- ökat antal besökare till magasin/samlingar (fysiska besök, databas, aktuellt analysverktyg: forskarbesök, besök på webb)
- att få fler anläggningsbesökare att även bli verksamhetsbesökare
- att få fler besökare att vilja rekommendera verksamheten (publikundersökningar, Visitor 360).

Besöksutveckling 2020

Förändringar i besöksutvecklingen i förhållande till tidigare år

Verksamhets- och anläggningsbesök

Myndighetens museer hade 127 031 verksamhetsbesökare under året, en minskning med 233 368 besökare jämfört med föregående år (360 399). Anläggningsbesöken uppgick till 245 045, en minskning med drygt 378 000 besök jämfört med föregående år (623 577). Målsättningen att *andelen* verksamhetsbesök i förhållande till anläggningsbesök skulle öka uppnåddes inte. Sammantaget minskade andelen med sex procentenheter från 58 procent till 52 procent.

44 procent av besökarna till Världskulturmuseerna var förstagångsbesökare, vilket är något lägre än 2019 (48 procent). Störst andel nya besökare hade Medelhavsmuseet (55 procent) medan Etnografiska museet hade lägst andel (37 procent). Sammantaget innebär detta att andelen återkommande verksamhetsbesökare ökade något.

Besök i samlingarna - Antal fysiska besökare till magasin/samlingar

44 unika samlingsbesök togs emot, en minskning jämfört med föregående år (115). I samlingsbesöken ingick 119 unika besökare, en minskning med nästan 70 procent (385).

Digitala besök till samlingarna

De digitala besöken till samlingarna ökade stort. Antalet visningar i föremålsdatabasen *Carlotta* var under året 10 675 651, en ökning med 62 procent (6 609 978). Antalet användare i databasen var 46 846, en ökning med 19 procent (39 205). Det större antalet användare medförde att över 10 miljoner visningar av objekt gjordes under året, jämfört med 6,6 miljoner året dessförinnan, en ökning med drygt 50 procent. Antalet nedladdningar av objekt från Internet Archive var 19 962, en ökning med 12 procent (17 770). Antalet 3D-modeller ökade från 88 till 110, vilket dock motsvarar en mindre produktion än tidigare år. Antalet visningar av modellerna var 17 100, vilket är något färre (17 600). Minskningen antas bero på färre antal nya modeller. För att ytterligare öka den digitala närvaron fortsatte myndigheten arbetet med tillgänglighet på Wikimedia. Antalet sidvisningar på Wikimedia var under året 7 860 077, en ökning med 22 procent (6 427 960). Det stora antalet sidvisningar visar vikten av att synas även i andra kanaler än de egna, som ett sätt att nå fler.

Besök på myndighetens webbplats och sociala kanaler

Antalet besökare på myndighetens webbplatser och bloggar minskade under året med 37 procent, från 790 198 till 497 659. Myndigheten lanserade under året en ny webbplats, vilket innebär att vissa gamla delar inte längre finns kvar. Exempel på dessa är barnwebben och tidslinjen på *Syriens historia*. Antalet följare på Facebook, Instagram, LinkedIn och Twitter ökade med nästan 14 procent, från 53 446 till 60 809. Antalet visningar på myndighetens Youtube-konto ökade med 21 procent, från 24 300 till 29 382.

Ålder och kön

Åldersfördelningen på de olika museerna skiljer sig åt. Barn och unga under 19 år utgör sammantaget 32 procent av det totala antalet verksamhetsbesökare. Högst andel barn och unga har Världskulturmuseet och Etnografiska museet med 41 respektive 32 procent (36 respektive 31). Lägst andel har Östasiatiska museet med 16 procent (15). På Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Världskulturmuseet dominerar fortsatt andelen besökare i åldersgruppen 30–44 år, med Världskulturmuseet i topp på 36 procent (39), medan Östasiatiska museets besökare även 2020 är något fler i gruppen 45–64 år, 29 procent. Av myndighetens fyra museer attraherar Etnografiska museet och Östasiatiska museet högst andel besökare över 65 år, 16 procent för båda museerna (22 respektive 23 procent).

Världskulturmuseernas besökare består till övervägande del av kvinnor, med ett genomsnitt för myndighetens fyra museer på 59 procent kvinnor och 37 procent män. Fyra procent av besökarna anger att de ej vill eller kan uppge kön.

Utbildningsnivå

Andelen besökare med eftergymnasial utbildning längre än två år är fortsatt hög, med ett snitt om 70 procent totalt (75). Högst är andelen på Östasiatiska museet med 78 procent. Ytterst få, i genomsnitt fem procent för myndighetens museer (3), har en utbildningsnivå med grundskola eller lägre.

Hemregion

Besökare till Världskulturmuseerna kommer i huvudsak från närregionen. Mest tydligt är detta på Etnografiska museet och Medelhavsmuseet, där 65 respektive 62 procent av besökarna kommer från det egna länet. Östasiatiska museet är fortsatt det museum som attraherar störst andel internationella besökare, 22 procent (28). Övriga av myndighetens museer ligger i det avseendet på mellan fem och sju procent (14 och 22).

Nöjda besökare - Fler besökare är villiga att rekommendera verksamheten

Närmare 50 procent av Världskulturmuseernas besökare är mycket nöjda med sitt besök. Sammantaget för myndighetens fyra museer är andelen *nöjda och mycket nöjda besökare* 89 procent, vilket är i nivå med föregående år (92). Viljan att rekommendera är fortsatt hög. Målet för 2020 var att minst 70 procent av besökarna skulle vilja rekommendera det besökta museet. Sammantaget anger i snitt 89 procent av Världskulturmuseernas besökare att de *troligen eller mycket troligen* skulle rekommendera det besökta museet. Högst andel har Världskulturmuseet (91 procent) och lägst andel har Etnografiska museet (83 procent).

Åtgärder som har vidtagits för att nå nya besökare

Myndigheten har under året arbetat aktivt för att nå ut till nya besökare, genom digitala satsningar och andra insatser.

Myndigheten har erbjudit digitala skolprogram och tagit fram skapande-koncept som kunnat genomföras på extern plats. Under året har digitala "dagens visningar" ägt rum, livesänt via Facebook. Genom att flera arrangemang spelats in med Sveriges Utbildningsradio AB, UR, och sänts i Kunskapskanalen och på UR Play har myndigheten nått ut nationellt med kunskapsbildande insatser på teman som exempelvis afrosvenskar i historien, Ester Blenda

på Kamtjatka och det japanska tehuset på Etnografiska museet, som fyllde 30 år under året.

En rad utställningar har byggts på en samskapande princip. Det gäller till exempel utställningarna *Magiska mönster*, *Svarta tråden* och *Mind the Gap* där ett uttalat syfte varit att nå nya besökare.

Under året har myndigheten fortsatt arbetet med att samla in besöksdata genom besöksutvecklingsverktyget Visitor 360. Kunskap som erhållits via verktyget ligger till grund för planering av utställningsprojekt och annan publik verksamhet.

Se även nedan, Insatser och resultat av arbetet för att kulturen ska komma fler till del i hela landet.

Insatser och resultat av arbetet för att kulturen ska komma fler till del i hela landet

Digitala satsningar

Myndigheten lanserade under året en ny webbplats för att bättre tillgodose besökarnas behov, och genom sociala medier har kommunikationen med besökare upprätthållits oavsett geografisk hemvist. I samband med att museerna höll stängt med anledning av pandemin gjordes en kraftsamling inom myndigheten. Det digitala utbudet breddades för att fortsatt kunna erbjudas genom webbplats och andra digitala kanaler.

Den digitala samlingen

Den digitala användningen har fortsatt att öka och antalet visade objekt i myndighetens föremålsdatabas ökade med 50 procent under året. 81 nya objekt tillgängliggjordes via Internet Archive (51), där antalet nedladdningar av objekt ökade med 12 procent. 480 nya objekt tillgängliggjordes i Wikimedia Commons, där antalet sidvisningar ökade med 22 procent. Det stora antalet sidvisningar på externa plattformar visar vikten av att synas även i andra kanaler än de egna för att nå fler.

Med fokus på digitalisering och samarbeten har arbetet med bildsamlingen under året haft som målsättning att tillgängliggöra och aktivera en större del av bildsamlingen. Ett exempel på detta är utställningen *A Way Away* och den nya utställningen om Ester Blenda Nordström. Bildsamlingen har även aktiverats externt, i tre utställningar (varav en i Skåne och de övriga utanför Sverige), en filmproduktion, två tv-dokumentärer, fem bokpublikationer och cirka 55 vetenskapliga artiklar eller avhandlingar.

Wikimedia och Wikipedia

Arbetet med att tillgängliggöra fotografier på Wikimedia och information på Wikipedia fortsatte under året. Närmare 30 nya artiklar skapades, över 160 artiklar uppdaterades och cirka 250 bildfiler laddades upp.

Virtuella besök till utställningar

Google Arts & Culture är en global satsning med ambition att organisera världens konst, historia, kultur och världsunder från fler än 2 000 kulturinstitutioner i 80 länder, och göra den tillgänglig och användbar för alla. Som ett resultat av ett partnerskap mellan Världskulturmuseerna och Google har besökare sedan mitten av mars 2020 med hjälp av StreetView-funktionen kunnat navigera virtuellt bland över 10 000 föremål från Världskulturmuseerna, röra sig runt i museerna, välja ut intressanta föremål och klicka sig närmare för att utforska föremålen.

Googles egna fotografier har tagit 360-graders bilder av utvalda utställningar som sedan fogats samman, vilket möjliggör navigering i över 12 utställningar på de fyra museerna. Digitala besökare kan bland annat besöka Medelhavsmuseets egyptiska gravkammare och koreagalleriet på Östasiatiska museet, kika in i tehuset på Etnografiska museet samt få en

bild av den interaktiva barnutställningen *Tillsammans* på Världskulturmuseet. Delar av Världskulturmuseernas utbud blir därmed tillgängligt oavsett var man befinner sig.

Samlingen finns även representerad på 3D-plattformen *Sketchfab*. Över 100 föremål har digitaliserats i 3D-format och finns fritt tillgängliga via plattformen¹.

Genom utställningen *Mind the Gap* har extra digitala insatser genomförts för att nå ut till fler, både nationellt och internationellt. Det digitala materialet finns representerat på svenska, engelska och arabiska. På Facebook har de olika berättelserna haft över 350 000 visningar.

Digitala program

Inom programverksamheten har myndigheten i tät dialog med olika samarbetspartners ställt om till fler digitala programaktiviteter. Med podden *Inside the Box* kommer myndighetens verksamhet många till del över hela landet. Podden utgår från föremål i samlingarna och dess relevans i vår samtid.

Myndigheten har även genom flera filmer i samarbete med Utbildningsradion (UR) nått ut i hela landet genom Kunskapskanalen och UR Play. Genom samarbetet producerades sju filmer, med innehåll som till exempel *Tehuset 30 år*, *Afrosvenskar i historien* och *Japannördar genom tiderna*. Filmerna nådde upp till 500 tittare vid de olika sändningstillfällena, och antalet visningar på webben blev för året ca 2 400.

I samverkan med Riksantikvarieämbetet och Svenska Unescorådet genomförde Världskulturmuseerna ett digitalt seminarium med anledning 50-årsjubileet för Unescos konvention mot illegal handel med kulturföremål.

Digitala lärresurser och koncept

Den planerade pedagogiska verksamheten fick i stor utsträckning ställas in på grund av restriktioner och publik stängning av museerna med anledning av covid-19. Verksamheten planerades om mot digitala lösningar och aktiviteter på egen hand. *Dagens visning* introducerades, med guidade livestreamade visningar från myndighetens fyra museer via Facebook, fyra gånger per vecka. Världskulturmuseernas digitala lärplattformar *Human Nature Skola* och *Allt har en historia*, som riktar sig mot grundskola och gymnasium, fanns redan på plats och har lämpat sig väl för distansundervisning.

Stockholmskällan är en digital och webbaserad resurs som innehåller mer än 30 000 bilder, kartor, dokument och litteraturtips om Stockholms historia. *Stockholmskällan* drivs av Stockholms stad och är resultatet av ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och Stadsarkivet. Samarbete sker även med institutioner som Världskulturmuseerna, som under ett par års tid publicerat bilder, berättelser och information från samlingen på *Stockholmskällans* webbsida. Under det senaste året har samarbetet fördjupats och resulterat i det digitala lektionsmaterialet *Ett föremål berättar om kolonialism*, där målgruppen är gymnasieskolan och ämnet är svenskar i det koloniala Kongo.

Sveriges historia är en digital undervisningsresurs för grundskolan, utformad av svenska museer och arkiv. Med museernas samlingar som bas får elever och lärare i hela landet en ny, interaktiv och kostnadsfri undervisningsresurs, som tar avstamp i läroplanen och som

¹ <https://sketchfab.com/varldskulturmuseerna/models>

utarbetats i nära samarbete med skolan. *Sveriges historia* drivs av Statens Historiska Museer i samarbete med sju andra museer, bland annat Världskulturmuseerna. Etnografiska museet har bidragit med lektionsprogrammet *Den svenska slavön*, vilket behandlar svensk slavhandel och den svenska kolonin Saint Barthélemy.

Under året erbjöds digitala online-visningar med pedagog. En besöksgrupp möter i realtid en pedagog i ett digitalt möte, där pedagogen med dator, kamera och live-streaming visar gruppen runt på museet och förmedlar det som visas inom ett pedagogiskt program. Myndigheten har även skapat ett liknande digitalt skolprogram med museipedagog och en skolklass där grunden är att filmade sekvenser från utställningar spelas upp under ett digitalt möte och museipedagogen i realtid kommenterar det som visas.

Via utvecklingen av digitala lärresurser och koncept har myndighetens samlingar, material och berättelser under året spridits i än högre grad än tidigare utöver landet. Dessa har varit riktade mot skolan på såväl egen webbsida som på externa webbplatser, samt genom olika former av digitala distansvisningar. Nya skolprogram och workshops för utställningen *Human Nature* utvecklades.

Utlån från föremålssamlingen

Antalet nationella/internationella utlån var 36 (35), vilket resulterade i totalt 1 653 utlånade objekt (1 728). Flera utlån som sedan tidigare planerats till 2020 har på grund av pandemin flyttats framåt i tid. Några nya utlån genomfördes, exempelvis en västafrikansk raffiatextil som lånades ut från Etnografiska museet till utställningen *Sammy Baloji* i Lunds konsthall.

Tillgänglighet till bibliotekssamlingen

Myndigheten har under året ökat tillgängligheten till bibliotekssamlingen genom att katalogiseringsgraden av biblioteksbeståndet ökat från 75 till 100 procent, och hela beståndet finns idag sökbart via myndighetens digitala katalog.

Se även ovan, Åtgärder som har vidtagits för att nå nya besökare.

4.2.1.2 Utställningar

Den utställningsverksamhet som Världskulturmuseerna bedriver ska attrahera en bred målgrupp och särskilt locka barn och unga. Verksamheten ska vara tillgänglig samt utarbetas genom samverkan och medskapande med externa intressenter.

Inom myndigheten finns ett utställningsråd, med flertalet avdelningar representerade. Uppdraget är att bereda interna och externa utställningsförslag.

Resultatindikatorer avseende utställningsverksamheten

Utställningsproduktionerna ska

- aktivt använda samlingen och kunskaper om denna
- involvera relevanta intressentgrupper och samarbeten, som tillför ny kunskap och perspektiv
- stimulera ett aktivt lärande i relation till valda målgrupper
- utveckla utställningsmediet.

Verksamheten har under året bestått av att producera nya utställningar samt att förvalta och utveckla befintliga. Utställningarna kan vara av typen basutställning, tillfällig utställning, pop up-utställning respektive vandringsutställning. Världskulturmuseerna har under året haft 23 pågående tillfälliga utställningar, varav 14 öppnat under året, haft 26 pågående basutställningar och aktiv bas-projekt samt en pop up-utställning.

Myndigheten har under året arbetat med planering av utställningen *Kimono - från Kyoto till Catwalk* inför planerad invigning i slutet av året. På sin internationella turné gör utställningen sitt första stopp på Världskulturmuseet. Invigningen fick på grund av museernas stängning flyttas framåt i tid och planeras ske under första halvåret 2021.

Tillfälliga utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Kreol	Utställningen berättar om kreolkulturerna i Karibien och norra Sydamerika, och om den svenska kolonin Saint Barthélemy. Den karibiska ön förvärvades av Gustav III år 1784 och var svensk koloni ända fram till 1878.	Etnografiska museet	2017-09-06-2022-01-09
Afrika pågår	Afrika pågår är ett utforskande och metodutvecklande dialogutställning/dialogprojekt skapat i samverkan med personer med afrikanskt ursprung. Syftet är att lyfta fram nya perspektiv på den afrikanska kontinenten, bidra till ökad kunskap om Afrika samt att göra Världskulturmuseerna angelägna för fler.	Etnografiska museet	2018-05-20-2021-12-31
A Way Away	Fotoutställningen berättar 38 olika historier med över 300 bilder från hela världen och är en omfattande undersökning av svensk fotografering mellan 1852 – 2018. Utställningen är ett samarbete mellan Världskulturmuseerna, Nordiska museet, Sjöhistoriska museet, Moderna museet och Malmö museer, ArkDes, Kungl. Hovstaterna, privatpersoner samt Landskrona Foto, vilka har producerat utställningen.	Etnografiska museet	2019-06-05-2020-05-24
Ester Blenda i Kamtjatka	Med originalbilder och dikter ur Etnografiska museets samlingar visas Ester Blenda Nordströms resa till Kamtjatka, Ryssland i början av 1900-talet. Ester Blenda Nordström (1891–1948) var författare och pionjär inom undersökande journalistik.	Etnografiska museet	2020-03-11-2021-06-13
Möt världen på hemmaplan	När det inte är möjligt att utforska världen genom att resa långt, kan vi i denna utomhusutställning genom storskaliga fotografier från museets bildsamlingar få en glimt av olika platser runt om i världen. Här visas vackra vyer och landskap, stad och människor från olika kulturer i sex världsdelar.	Etnografiska museet	2020-07-16-2021-06-13
Human Nature	Utställningen tar upp aktuella teman som på olika sätt hanterar människans relation till naturen, de klimatförändringar vi står inför och våra konsumtionsmönster. På Etnografiska museet har utställningen delvis fått nytt innehåll, både i de redan befintliga delarna samt en helt ny del – ”Framtider” som tittar på framtida utmaningar och möjliga lösningar. Utställningen har inneburit flera samarbeten med universitetsvärlden, bl a Kungliga Tekniska högskolan, Chalmers tekniska högskola och Sveriges lantbruksuniversitet. Utställningen producerades från början för Världskulturmuseet och flyttades sedan till Etnografiska museet.	Etnografiska museet	2020-09-26-2022-01-07
Re-remembering Saint Barthélemy	Utställning som undersöker Sveriges koloniala arv och inblandning i slavhandeln på 1700-talet, i samarbete med utbildningen Grafisk design- och illustration på Konstfack. Studenternas grafiska verk är kommentarer på historiska föremål från Saint Barthélemy ur Etnografiska museets samlingar, såväl som fotografi från Sjöhistoriska museet.	Etnografiska museet	2020-10-10-2021-01-09

Årsredovisning 2020

Tillfälliga utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Svarta Tråden - Etnografiska museet	Utställningen visar exempel på gamla västafrikanska textila traditioner från myndighetens textilsamling. Utställningen ackompanjerar Svarta Tråden på Världskulturmuseet, i samarbete mellan Världskulturmuseernas projekt Afrika pågår och Marché Noir, Art Comes First, Imane Ayissi, Just Africa och Franska Institutet i Sverige.	Etnografiska museet	2020-10-10-2021-05-31
Kedjestygn	I utställningen visas ett av myndighetens senast förvärvade föremål, en stor och rikt broderad väv tillverkad på 1970-talet av kvinnor i Samawa i södra Irak. Utställningen lyfter områdets textiltillverkning som ett hotat kulturarv, där hantverkskunskap har glömts bort på grund av de senaste decenniernas internationella sanktioner, krig och förföljelse.	Medelhavsmuseet	2019-05-17-2020-01-06
Filmrum: Allt har en historia	I anslutning till museets centralhall visas tre filmer från lärplattformen Allt har en historia. Här presenteras fördjupande berättelser kring tre föremål ur Medelhavsmuseets samlingar.	Medelhavsmuseet	2019-10-25-slutdatum ej fastställt
Palmyra: Hotat kulturarv	Genom ett urval av föremål från ur museets samlingar och en nyinspelad reportagefilm presenteras det antika Palmyra i Syrien och den nuvarande situationen på platsen. Installationen riktar fokus på Palmyra som en kulturlämning hotad av krig och politiskt motiverad förstörelse.	Medelhavsmuseet	2020-01-14-slutdatum ej fastställt
Magiska Mönster	En utställning om kvinnlig kunskap och kreativitet i Siwa, Egypten baserad på myndighetens samlingar. Om hur kvinnor i århundraden bevarat en urgammal kunskap om broderi. En form av broderi som idag förlorat en del av sin äldre innebörd, men vars symboler och benämningar ger inblick i en idévärld med rötter i Nordafrikas berberkultur.	Medelhavsmuseet	2020-02-22-slutdatum ej fastställt
Broderihäxorna – Odysseus irrfärder	En miniatyrtställning av broderikollektivet Broderihäxornas verk som i tio motiv skildrar och tolkar Homeros Odysseen. Utställningen visas i samband med den större utställningen Magiska Mönster i museets workshoprum.	Medelhavsmuseet	2020-02-22-slutdatum ej fastställt
En blomma en värld	Samtida tuschmaleri av Tongxi Xiaochan, som integrerar både dikt och bild. Två äldre målningar ur samlingen har valts ut och visas i samma lokal, för dialog mellan tradition och modernitet.	Östasiatiska museet	2017-06-24-2020-04-30
Haenyeo - Havets kvinnor	Utställningen, som innehåller 30 porträtt, ett trettiotal föremål samt dokumentärt filmmaterial, handlar om dykarkvinnorna som bor och arbetar på ön Jeju utanför Sydkorea. Den över tusen år gamla yrkestraditionen bygger på hållbart fiske och en stark gemenskap. Yrket går i arv från generation till generation och dykarkvinnorna lever i symbios med havet, vågorna och vädrets makter. Utställningen är en vandringsutställning som producerats av Sjöfartsmuseet i Göteborg. Utöver utställningen på Östasiatiska museet producerade Världskulturmuseerna även en utomhusutställning med 23 porträtt och texter.	Östasiatiska museet	2019-05-17-2020-03-01
Asiens gudar och religioner	Utställningen består av 65 religiösa skulpturer från det område som idag är Afghanistan, Pakistan, Indien, Kina, Mongoliet och Burma (Myanmar). Skulpturerna representerar buddhism, hinduism, taoism och jainism.	Östasiatiska museet	2019-06-29-2020-10-05

Årsredovisning 2020

Tillfälliga utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Harry Martinsson – Meditation inför en kinesisk målning	Utställningen berättar om författaren Harry Martinssons (1904–1978) nära relation till kinesisk konst och i synnerhet landskapsmåleri. Här visas flera forntida och unika kinesiska målningar tillsammans med poesi och beskrivningar av Harry Martinsson författarskap. Utställningen berättar om människans behov av, och relation till, naturen. I utställningen visas bl a målningen "Två gibbonapor i ett Wu Tung-träd." som Harry Martinson skrivit en känd text om.	Östasiatiska museet	2020-05-01-2022-12-31
Human Nature	Utställning om konsumtionens påverkan på vår jord med frågor om omställningar och möjligheter till en mer hållbar värld. Utställningen producerades i samarbete med flera externa forskningsprojekt och visar en blandning av föremål från Världskulturmuseernas samling tillsammans med foto, film och aktiviteter.	Världskulturmuseet	2019-02-08-2020-05-25
Mind the Gap	Mindre utställning framtagen inom ramen för projektet Mind the Gap, som pågår främst digitalt, med målsättning att genom berättelser främja interkulturell dialog, inkludering och jämställdhet. Med bakgrund i att Göteborg har klassificerats som en av Europas mest segregerade städer syftar projektet till att genom filmade intervjuer dokumentera ojämlikheter i Sverige, Europa och Mellanöstern.	Världskulturmuseet	2020-02-05-2021-09-01
Last Night in Sweden Revisited	Fotoutställning som genom ett 40-tal fotografier visar hur vi tillbringade våra vardagskvällar runt om i Sverige under våren 2017. Med syfte att diskutera bilden av Sverige fick ett hundratal dokumentärfotografer uppdraget att skildra svenska vardagskvällar bortom tidningsrubrikerna. Utställningen producerades av Max Ström Förlag i samarbete med stiftelsen Expressions of Humankind.	Världskulturmuseet	2020-02-22-2020-08-09
Matrix	Utomhusutställning i form av en storskalig markmålning på betongplattorna utanför Världskulturmuseet, i samarbete med konstnärerna Valeria Montti Colque, Eaten Kate och Jonathan Josefsson. Verket är inspirerat av föremål från myndighetens samlingar och utställningen Korsvägar, med syfte att skapa en ny typ av korsväg för möten och interaktivitet.	Världskulturmuseet	2020-05-26-slutdatum ej fastställt
Publika världar – Mega-byggnadens arkitektur	Examensutställning producerad av Publika Byggnader Studio; Chalmers tekniska högskola, Arkitekturskolan och Master's Programme in Architecture & Urban Design. Utvecklingspotentialen utforskades för "megabyggnader", täta, storskaliga grupper av byggnader, som alternativa scenarier för att möta framtidens utmaningar i fyra utvecklingsprojekt i Göteborg. Som verktyg för diskurs kring stadens planerade omvandling fram till 2050.	Världskulturmuseet	2020-06-03-2020-07-01
Svarta Tråden - Världskulturmuseet	Utställning i samarbete mellan Världskulturmuseernas projekt Afrika pågår och Marché Noir, Art Comes First, Imane Ayissi, Just Africa och Franska Institutet i Sverige. Utställningen visar textilier ur myndighetens samlingar tillsammans med nutida modekreationer. Parisbaserade Marché Noir och Imane Ayissi följer i sitt modeskapande trådarna tillbaka till Västafrikas vävare, skräddare, marknader, färger och material och vill med sina kreationer ifrågasätta typiskt afrikanskt mode.	Världskulturmuseet	2020-10-10-2021-05-31

Årsredovisning 2020

Bas-utställningar samt Aktiv bas-projekt	Beskrivning	Plats	Period
Med världen i kappsäcken	Utställningen handlar om vad några svenska resenärer och äventyrare hade med sig i bagaget hem, hur de förmedlade sina observationer här hemma och hur detta har påverkat vår bild av omvärlden.	Etnografiska museet	2002-10-26 -
Dansmaskens berättelse	Dansmaskens berättelse visar dansaren och koreografen Birgit Åkessons samling afrikanska dansmasker. Birgit Åkesson (1908–2001) var en av 1900-talets stora danskonstnärer. I samlingen finns drygt ett dussin masker från Guinea, Kongo, Liberia, Nigeria och Tanzania.	Etnografiska museet	2007-03-31 -
Nordamerika	Utställningen gör nedslag i den nordamerikanska ursprungsbefolkningens historia. Med hjälp av föremål, foton och filmer från museets samlingar, och genom historiska utsnitt och inblickar i dagens situation, belyses aktuella frågor om identitet, etnicitet och integration.	Etnografiska museet	2008 -
Vem tillhör föremålen? Konstskatter från Kungariket Benin	År 1897 intog engelsmännen staden Benin i östra Nigeria, avsatte kungen och tömde palatset på dess konstskatter. Flera tusen konstföremål skeppades till Europa, där en del såldes på auktion för att bekosta krigsföretaget mot Benin. Utställningen diskuterar kulturarvets betydelse i historien och samtiden.	Etnografiska museet	2009 -
Japan - Bild och självbild	Utställningen speglar det traditionella Japan från 1600-talet till slutet av 1800-talet. Föremålen har kopplingar till det moderna Japan vilket avspeglas i populärkulturen i till exempel japansk film, manga och mode.	Etnografiska museet	2009-10-01 -
Ursprungsfolk i tre klimat	Utställningen belyser torkan i Australien, Amazonas krympande regnskogar och smältande isar i Arktis.	Etnografiska museet	2012-01-27 -
Magasinet - en etnografisk skattkammare	Utställningen återspeglar mängden och mångfalden i Etnografiska museets samling. Besökaren ges möjlighet att upptäcka själv, och kan med hjälp av surfplatta göra djupdykningar i museets faktaarkiv.	Etnografiska museet	2012-10-26 -
Antikens Grekland och Rom	Utställningen visar ett rikt urval av föremål som speglar liv och död under antiken. Grekiska vaser med mytologiska motiv, marmorporträtt av såväl romerska kejsare som vanliga medborgare samt gravinskrifter och skulpturreliefer.	Medelhavsmuseet	1989 -
Guldrummet	Utställningen visar en representativ samling silver- och guldföremål från Främre Orienten, Cypern, Grekland och Rom. Smycken som burits av antikens kvinnor och män, votivgåvor offrade till gudarna och kransar nedlagda i gravarna.	Medelhavsmuseet	1989 -
Expeditionen	Kunskapshörna om den svenska Cypernexpeditionen 1927–1931. Utställningen är placerad i Medelhavsmuseets restaurang Bagdad Café.	Medelhavsmuseet	2005 -
Övre galleriet/ Studie-samlingen	Föremål från museets samlingar visas i glasmontrar mellan caféborden i gallerigången på Medelhavsmuseets övre plan.	Medelhavsmuseet	2008 -
Cypern genom tiderna	Utställningen spänner över 7 000 år och visar ca 1 500 arkeologiska fynd, från stenåldern till romersk kejsartid.	Medelhavsmuseet	2009-01-30 -

Årsredovisning 2020

Bas-utställningar samt Aktiv bas-projekt	Beskrivning	Plats	Period
Egypten	En vandring genom Egyptens 7 000 år långa historia. Utställningen innehåller mängder av föremål och möjlighet finns att med 3D-teknikens hjälp studera museets mumier.	Medelhavs-museet	2014 -
Kinesiskt måleri	I Målerirummet visas mästerverk från de senaste 900 åren. Utställningen ger möjlighet att uppleva tuschmåleriets landskap, vilka framstår som lika levande som människor och djur.	Östasiatiska museet	2004-09-04 -
Kina före Kina	Utställningen berättar om hur människor levde och skapat i östra Asien i tusentals år innan kejsardömet Mittens rike kom till.	Östasiatiska museet	2004-09-04 -
Kinas bokhistoria	Följ skriftens historia, från bronsålderns inskriptioner på orakelben till tryckta bokrullar på 900-talet.	Östasiatiska museet	2007 -
Mittens rike - kejsartidens Kina	Upplev Kina genom 3 500 år av konst och konsthantverk. Utställningen börjar i bronsålder och slutar i den sista Qingdynastin i början av 1900-talet.	Östasiatiska museet	2007-09-09 -
Japan - föremål och bilder berättar	Med över 400 föremål presenteras urbana samhällsgrupper som samurajer, köpmän och hantverkare, främst från Edo-perioden (1615-1868).	Östasiatiska museet	2011-03-26 -
Aktiv bas Dig in Japan	Utställningsserien Dig in Japan (2018 -) består av filmer som producerats genom att gäster med intresse för Japan bjudits in att välja ut varsitt föremål från den japanska samlingen, varefter de intervjuats av myndighetens Japanintendent. Bland de intervjuade gästerna finns bland andra konstnären Sonia Hedstrand, japanologen Lars Vargö, författaren Yukiko Duke och cosplayern Linn Eriksson. Under 2019-2020 har myndighetens japanintendent fortsatt lyfta föremål ur samlingen och två episoder har tillkommit. Sammanlagt tio episoder finns publicerade.	Östasiatiska museet	2018-01-01 -
Koreagalleriet	Koreagalleriet visar föremål från 300-talet till slutet av 1800-talet. Föremålen visas i ett rum skapat av den koreanska arkitekten Hwang Doojin.	Östasiatiska museet	2012-02-11 -
Aktiv bas Koreagalleriet	Utställningen har uppdaterats med fler föremål, bland annat sex samtida keramiska verk. Utställningen har även försetts med nya texter, ny fördjupningsstation och filmer. Justeringar har gjorts för att öka tillgängligheten i galleriet.	Östasiatiska museet	2019-12-09 -
Tillsammans	Utställningen belyser det svåra och det fantastiska med att leva tillsammans med andra. Med utgångspunkt i över 1 000 föremål tar utställningen upp teman som att passa in, bo ihop, skiljas åt, bråka och bli sams.	Världskultur-museet	2015-11-19 -
Aktiv Bas Tillsammans	Ett utvecklingsarbete kring utställningen Tillsammans, med fokus på förändringar i innehåll och gestaltning som är tydligt märkbara, med syfte till ökad relevans, möjlighet till nya upplevelser samt fler återkommande besökare. Arbetet bygger på myndighetens vision och mål, besöksundersökningar och återkoppling från värdar och pedagoger. I samband med Aktiv Bas identifieras föremål utan proveniens samt föremål som av bevarandeskäl kan behöva bytas ut. Under 2020 har följande tillägg gjorts: Ny	Världskultur-museet	2019-08-15 -

Bas-utställningar samt Aktiv bas-projekt	Beskrivning	Plats	Period
	monter med nytt föremål och taktila talande kopior i delarna Samspele/Dansa. Nya skärmar med föremålsberättelser i delarna Skiljas åt, Dansa och Samlade Berättelser. Golvlabyrint med fördjupning av labyrinter i Oasen/nischen. Nya aktiviteter i Skuggor och ljus: Skuggspelsbås och film med wajangteater.		
Korsvägar 1	Utställningen behandlar frågan om hållbarhet och livsviktiga val, med fokus på vatten som en sammanlänkande och åtskiljande kraft i mänsklighetens existens. Med hjälp av myndighetens samling, och med vatten som utgångspunkt, reflekteras över klimatförändringar, migration, livsstil och framtid.	Världskulturmuseet	2016-05-20 -
Korsvägar 2	Utställningen berättar om historisk förändring och globala kontakter över gränser, med utgångspunkt i samlingen. Det handlar om gemensamma existentiella frågor, utveckling och idéutbyte, samt de krocker och konflikter som uppstår när människor och världar möts.	Världskulturmuseet	2017-04-08 -
Aktiv bas Korsvägar	Utställningen belyser hur det är att vara människa och är ett utvecklingsarbete kring betydande förändringar av basutställningen. Fokus har varit att undersöka hur utställningen fungerar utifrån publikundersökningar och gentemot myndighetens mål och vision. Förändringar av innehåll och gestaltning såsom nya ljudkulisser och en extra fördjupningsstation har lagts till.	Världskulturmuseet	2019-09-01-

Pop up-utställningar	Beskrivning	Plats	Period
Human Nature Pop Up	En cyklande utställning som vid tre tillfällen under 2020 turnerade i centrala Stockholm. Utställningen belyser hållbarhet och är byggd av återbrukat material samt foto och 3D-printade föremål från myndighetens samlingar. Utställningen är skapad i samarbete med Naturskyddsföreningen och Institutionen för globala studier.	Stockholm	2020-09-25- 2020-11-26

4.2.1.3 Programverksamhet

Med programverksamhet avser myndigheten de aktiviteter som erbjuds besökaren utöver utställningsupplevelsen, som exempelvis föredragsserier, konserter, skapande verksamhet och temadagar. Programverksamheten tar avstamp i myndighetens uppdrag, samling och ämnesområden, och är en del av den publika verksamheten. Inriktningen är till stor del avhängig vilka utställningar myndigheten visar samt aktuella händelser i omvärlden.

Resultatindikatorer avseende programverksamheten

Programverksamheten ska

- vara inkluderande och skapas genom samarbeten
- genomföras i olika format och bidra till att fördjupa olika perspektiv
- ha en nationell och internationell spridning
- visa på mångfald genom medverkandes olika röster.

Programverksamhet 2020

374 programpunkter (1 027) genomfördes, riktade till såväl en vuxen publik som till familjer. 9 400 personer (58 943) deltog i aktiviteter som föredrag, panelsamtal, visningar, konserter, workshops, kurser, skapande verksamhet och program för barn och unga. Det är en minskning med 84 procent (49 543 deltagare). Minskningen kan hänföras till både program för vuxna besökare och till familjprogram, med 26 479 respektive 23 064 färre besökare.

Som fördjupning till aktuellt utställningsutbud arrangerades programpunkter under året. Programutbudet anpassades efter rådande restriktioner, och flera planerade program ställdes in. Fokus låg på att omarbete fysiska program till digitala format, ha färre antal deltagare och förlägga programpunkter utomhus.

Det kinesiska nyåret uppmärksammades i början av året på Östasiatiska museet. I anslutning till utställningen *Magiska mönster* på Medelhavsmuseet erbjöds textilsalonger, en alternativ afterwork om textilt hantverk. Till utställningen *Human Nature* på Etnografiska museet introducerades två nya koncept: Re:make med tema återbruk och Skogsbad, en guidad naturupplevelse. På Världskulturmuseet gavs i samband med den samiska nationaldagen en konsert med Maxida Märak för unga vuxna och under sportlovet genomfördes *River of Light*, en ljusparad i solidaritet med de som är på flykt. Kopplat till basutställningen *Korsvägar* hölls föredraget *Sju sätt att äga världen*, om de viktigaste digitala utmaningar samhället står inför och i anslutning till utställningen *Last Night in Sweden* diskuterades bilden av Sverige utomlands.

Eid för alla på Världskulturmuseet genomfördes digitalt och utställningen *Human Nature* på Etnografiska museet fick en digital, livesänd öppning. Andra digitala program bestod av föreläsningar, meditation och re:make. Under sommaren introducerades konceptet *Stilla söndagar* med indisk gymnastik och Qi gong utanför Östasiatiska museet samt täljträffar i samarbete med Slöjd Stockholm i Etnografiska museets park. Yoga erbjöds på Världskulturmuseets terrass. Utgivningen av podcasten *Inside the Box* fortsatte under året.

En stor del av programverksamheten genomfördes i samverkan med externa aktörer. Se avsnitt 4.6.1 Samverkan. Se även avsnitt 4.2.1.7 Den unga publikens behov.

4.2.1.4 Pedagogisk verksamhet

Inom pedagogisk verksamhet räknas såväl förbokade program och visningar (skolgrupper respektive andra grupper) som allmänna visningar/dagliga visningar av olika karaktär.

Resultatindikatorer avseende pedagogisk verksamhet

Den pedagogiska verksamheten ska

- erbjuda flera olika metoder och format för att stödja det livslånga lärandet
- bidra till ökad samverkan
- skolprogrammen ska utgå från skolans styrdokument och tas fram i dialog med referensgrupper.

Pedagogisk verksamhet 2020

389 bokade pedagogledda skolprogram genomfördes under året, det är en minskning med 67 procent (1 190). Antalet deltagande elever uppgick till 5 989, en avsevärd minskning mot föregående år (20 536). 178 skolklasser med lärare besökte museerna under egen ledning, vilket är betydligt färre än 2019 (776).

Den pedagogiska verksamheten är inriktad på att stödja det livslånga lärandet. Verksamheten riktas till skolans alla nivåer, från förskola till universitet, samt familjer och andra målgrupper som unga vuxna, pensionärer och turister. Den planerade verksamheten

fick i stor utsträckning ställas in på grund av restriktioner och stängning av museerna för publik, med anledning av covid-19. Verksamheten planerades om mot digitala lösningar och aktiviteter på egen hand både inom- och utomhus. Dagens visning introducerades, med livestreamade visningar fyra gånger per vecka från myndighetens museer. Nya skolprogram och workshops för utställningen *Human Nature* utvecklades. Under hösten genomfördes både digitala skolprogram och digitala workshops på Östasiatiska museet, Världskulturmuseet och Etnografiska museet. 25 skolprogram genomfördes i digital form. Programmen bokades av grundskolor, gymnasier, folkhögskolor och universitet.

Under hösten erbjöds skolor att boka in fysiska skolprogram på tider då museerna höll stängt för andra besökare. Ett fåtal bokningar gjordes. På grund av restriktioner avseende antal besökare per grupp, och då behörigt avstånd mellan deltagare i berörda lokaler inte kunde garanteras, ställdes många pedagogiska program för andra målgrupper än skolor in, exempelvis utgick allmänna visningar och familjeaktiviteter.

Under juni-oktober höll museerna öppet med begränsade öppettider. Höstlovet hann komma igång innan museerna återigen stängdes helt den 30 oktober. Anpassade aktiviteter som genomfördes var till exempel *Odysseus son* på Medelhavsmuseet och *De dödas dag* på Etnografiska museet och Världskulturmuseet. Myndighetens pedagoger genomförde även uppsökande verksamhet, som drakbygge i parkleken i Rinkeby utanför Stockholm. Inför jullovet skapades filmer till samtliga museer, vilka publicerades under lovet, då museerna var fortsatt stängda.

Under året besöktes den digitala lärresursen *Human Nature skola* 7 132 gånger. *Human Nature skola* blev också nominerad som en av tre finalister till museibranschföreningen FUISM:s pris *Årets pedagogiska projekt*. Inför omröstningen skapades en film som presenterade projektet och som kunde ses på fuism.se under omröstningsperioden.

Filmprojektet *Allt har en historia*, som lanserades 2019 och primärt är riktat till skolan, hade 12 357 sidvisningar (undersidor inkluderade) på myndighetens webb 2020. De olika filmerna hade sammantaget 4 094 visningar på Youtube och myndighetens egen webbplats.

En stor del av Världskulturmuseernas pedagogiska verksamhet genomförs via samverkan. Se avsnitt 4.6.1 Samverkan. Myndighetens pedagogiska verksamhet riktas även mot barn och unga utanför skolan och mot grupper med särskilda behov. Se avsnitt 4.2.1.7 Den unga publikens behov och 4.2.1.8 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation.

4.2.1.5 Konferens och event

Världskulturmuseerna har en uttalad ambition att alla besökare ska få en museiupplevelse, oavsett anledning till besöket. Genom konferensverksamheten har myndigheten möjlighet att vara en mötesplats för olika externa arrangemang och därigenom nå en bredare målgrupp.

Resultatindikatorer avseende konferens och event

Konferens- och eventverksamheten ska

- knyts till museiverksamheten (och bidra till att öka antalet verksamhetsbesökare).

Konferens och event 2020

Museernas kärnverksamhet, som till exempel innehållet i aktuella utställningar, bidrar till andra aktörers intresse att förlägga sina konferenser till myndighetens lokaler. Under årets två första månader genomfördes ett flertal konferenser och event, med både nya och återkommande gäster. Bland annat välkomnades Nordafrikanska Institutet, Folk och försvar, Expertgruppen för Biståndsanalys och Utbildningsradion. Det var ett lovande år för konferensverksamheten fram till dess att covid-19 började spridas i samhället. Åtgärder som

vidtogs för att minska risken för smittspridning medförde att bokningsläget förändrades. Under våren avbokades drygt 50 konferenser på museerna enbart i Stockholm. Som en konsekvens uteblev även de visningar och andra aktiviteter som bokats i anslutning till konferenserna.

En stor del av årets planerade insatser fick skifta fokus till administrativt arbete. Nya arbetsrutiner och avtalsunderlag utarbetades. En genomlysning av informationen om konferensverksamheten på museernas respektive webbplats gjordes, vilket bedömdes vara strategiskt viktigt då museernas publik under året till stora delar hänvisades till webbplatser och digitala kanaler. För att göra det möjligt att implementera en högre grad av automatisering gällande konferensbokningar under 2021 påbörjades en undersökning av möjligheterna till självservice för konferensgäster. Flera av myndighetens möteslokaler uppgraderades med nya inventarier.

I anslutning till utställningen *Human Nature*, som öppnade under hösten på Etnografiska museet, utformades konferenspaket anpassade efter rådande restriktioner. Syftet var att locka den tilltänkta målgruppen med ett spännande och samtidigt säkert koncept. Inför kommande utställning *Kimono* på Världskulturmuseet producerades en after work-aktivitet tillsammans med pedagoger.

4.2.1.6 Kommunikation och digitala plattformar

Världskulturmuseerna har under året arbetat aktivt med att utveckla närvaron i digitala och sociala kanaler, för att ge möjlighet till ökat engagemang bland myndighetens målgrupper samt att nå nya grupper av besökare.

Kommunikation och digitala plattformar 2020

För att bättre tillgodose besökarnas behov lanserades en ny webbplats under året. På grund av covid-19 och stängda museer gjordes flera olika insatser för att nå ut med innehållet digitalt. Antalet besök på myndighetens webbplatser minskade dock under de perioder museerna hölls stängda.

Antalet köpta digitala annonsplatser ökade, framförallt vad gäller annonsering i sociala medier som Facebook och Instagram.

Ett strategiskt arbete för kommunikation i digitala kanaler, byggt på statistik och analys påbörjades. Målsättningen är att skapa en bättre förståelse för vilka effekter olika insatser har och hur dessa kan effektiviseras ytterligare genom att analysera, mäta, identifiera och byta ut aktiviteter som inte ger önskvärt resultat. Denna metod ligger till grund för att möta publikens behov samt attrahera nya målgrupper inför kommande år. Arbetet med en ny redaktionell strategi för sociala medier fortsatte, och beräknas slutföras under första halvåret 2021.

4.2.1.7 Den unga publikens behov

Åtterrporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov samt insatser för att öka den unga publiken.

Barn och unga (besökare under 19 år) utgör en prioriterad målgrupp.

Resultatindikatorer avseende den unga publikens behov

Verksamheten för den unga publiken ska

- involvera unga i referens- och fokusgrupper.

Den unga publikens behov 2020

Den verksamhet som svarar mot den unga publikens behov

Myndigheten har under året erbjudit ett varierat, och covid-19-anpassat utbud riktat till barn, unga och familjer. Särskilda program har erbjudits, exempelvis Världskulturmuseets fredagsmys och familjelördagar med workshops, konserter, teater, musikteater, film och rörelse för de allra yngsta. I samband med den samiska nationaldagen gavs också en jojk-along-konsert för små barn.

Med syfte att skapa meningsfull fritid för barn och unga på hemmaplan i pandemitider, bidrog myndighetens pedagoger med skapande koncept till externa aktörer, exempelvis med drakbygge i parkleken i Stockholmsförorten Rinkeby. Inför sommaren togs även pysselkit, utomhusaktiviteter och digitala aktiviteter fram. För Medelhavsmuseet skapades egenledda familjespår och familjestadsvandringar. För Etnografiska museet togs en aktivitetsfolder fram, för besökare att på egen hand utforska museet och utanför i museiparken och tillsammans med Studieförbundet och Konstskolan Basis genomfördes ett sommarkonstkollo för barn mellan 7–15 år.

Insatser som gjorts för att öka den unga publiken

Under året inleddes ett antal samarbeten kring aktiviteter för den unga publiken. Alla kunde dock inte genomföras på grund av pandemin.

Med målsättning att bidra till ökade möjligheter att på olika sätt kunna erbjuda skapande aktiviteter för olika åldrar, och att bättre kunna möta behov hos dagens unga publik, rustades den kreativa verkstaden på Etnografiska museet upp. Inom ramen för förstudien om en ny utställning för barn och unga på Etnografiska museet involverades barn i åldrarna fem till nio år, som fick återkoppla kring två programförslag. Till höstlovet producerades så kallade tutorials, för den unga publiken, på temat de dödas dag.

Som en del av utomhusprojektet *Matrix* på Världskulturmuseet genomfördes ett samarbete med förskoleelever som provade olika lekidéer och fick komma med förslag på nya ”coronaanpassade lekar”. Projektgruppen har därefter sammansatt en idébank med flera inslag av utomhusaktiviteter för barn och unga.

Se även avsnitt 4.2.1.2 Utställningar, 4.2.1.3 Programverksamhet, 4.2.1.4 Pedagogisk verksamhet samt 4.2.1.8 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation.

4.2.1.8 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation

Återrapporteringskrav: Statens museer för världskultur ska redovisa de åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Resultatindikatorer avseende tillgänglighet för personer med funktionsvariation

Verksamheten ska för att öka tillgängligheten

- produceras med höga tillgänglighetskrav
- höja organisationens kunskap i tillgänglighetsfrågor (kontinuerlig kompetensutveckling).

Tillgänglighet för personer med funktionsvariation 2020

Åtgärder som vidtagits för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning

Världskulturmuseerna strävar efter att erbjuda en verksamhet med hög tillgänglighet för personer med varierande fysiska och intellektuella funktionsförutsättningar. Under året genomfördes ett flertal digitala insatser vilka har riktats mot ökad tillgänglighet. Under mars månad lanserades möjligheten att besöka Världskulturmuseerna digitalt genom *Google Arts & Culture*. Med hjälp av StreetView-funktionen finns mer än 10 000 föremål tillgängliga. Myndigheten fortsatte även sitt arbete med att digitalisera ett urval från samlingarna i 3D-format, vilka finns på 3D-plattformen *Sketchfab*. Denna insats medför en ökad tillgänglighet till samlingen, samtidigt som det digitala materialet ger den pedagogiska verksamheten nya möjligheter att nå ut till olika grupper. Initiativ har tagits för potentiell samverkan som kommer att utvärderas vidare nästkommande år. Efter att museerna stängdes i mars infördes digitala dagens visningar, vilka livesändes fyra dagar i veckan. Andra insatser har varit att förinspelat filmmaterial även förses med textning. Riktade insatser med anpassning av förutsättningar för grupper av personer med funktionsnedsättning var planerade till utställningen *Tillsammans* på Världskulturmuseet, men kunde inte genomföras till följd av pandemin.

4.2.2 Volymer

Anläggningsbesök (enligt sensorer)	2020	2019	2018
Etnografiska museet	58 690	131 556	122 939
Medelhavsmuseet	97 375	221 347	299 699
Östasiatiska museet	21 742	87 069	95 166
Världskulturmuseet	67 238	183 605	162 192
Totalt	245 045	623 577	679 996

Verksamhetsbesök (via biljett- /kassasystem)	2020	2019	2018
Etnografiska museet	20 395	48 752	56 306
Medelhavsmuseet	35 341	104 211	106 456
Östasiatiska museet	13 244	43 187	49 097
Världskulturmuseet	58 051	164 249	149 959
Totalt	127 031	360 399	361 818

Tabellen ovan visar det totala antalet besök som registrerats i biljett-/kassasystemet efter okulär räkning av personal eller som löst biljett till programverksamhet, visning eller deltagit i konferens.

Årsredovisning 2020

Besök under 19 år (inkl. skolelever på bokade program och under egen ledning)	2020	2019	2018
Etnografiska museet	6 519	14 966	17 768
Medelhavsmuseet	8 217	23 174	23 609
Östasiatiska museet	2 068	6 571	7 069
Världskulturmuseet	23 928	60 197	58 395
Totalt	40 732	104 908	106 841

Tabellen ovan visar antal besök under 19 år. Dessa räknas dels genom att personal i entrén bedömer om besökaren är under eller över 19 år, dels genom att de registreras som under 19 år i samband med valt skolprogram.

Vuxen- program samt deltagare	2020		2019		2018	
	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare
Etnografiska museet	24	207	72	3 059	80	4 576
Medelhavs- museet	12	342	57	4 216	67	2 426
Östasiatiska museet	35	840	69	3 055	69	2 850
Världskultur- museet	36	2 388	129	19 926	100	15 633
Totalt	107	3 777	327	30 256	316	25 485

Tabellen ovan visar föreläsningar, konserter, kurser och andra programaktiviteter med huvudsakligen en vuxen publik.

Familje- program samt deltagare	2020		2019		2018	
	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare	Antal program	Antal deltagare
Etnografiska museet	82	2 103	201	4 708	125*	3 527
Medelhavs- museet	81	2 120	213	4 973	183*	2 696
Östasiatiska museet	9	222	118	1 556	58	617
Världskultur- museet	95	1 178	168	17 450	78	13 419
Totalt	267	5 623	700	28 687	441	20 259

Tabellen ovan visar familjevisningar, skapande verkstadsaktiviteter, sagoläsning och övriga aktiviteter med huvudsakligen barn och unga som målgrupp. Deltagare inkluderar dock såväl barn som vuxna.

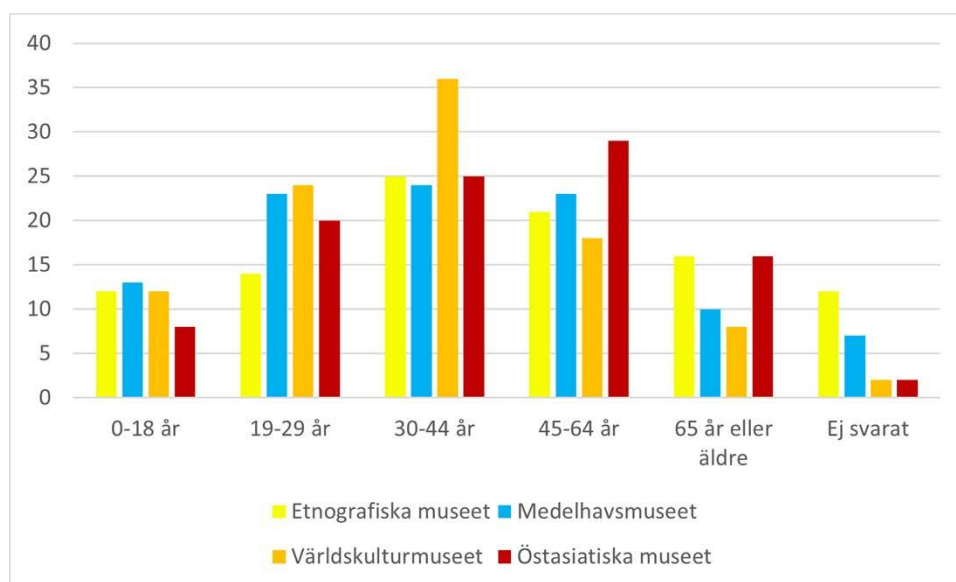
Årsredovisning 2020

Förbokade skolprogram	2020	2019	2018
Etnografiska museet	86	195	270
Medelhavsmuseet	126	276	260
Östasiatiska museet	30	130	85
Världskulturmuseet	147	589	561
Totalt	389	1 190	1 176

Tabellen ovan visar antal pedagogledda besök för skolklasser i grundskola och gymnasium.

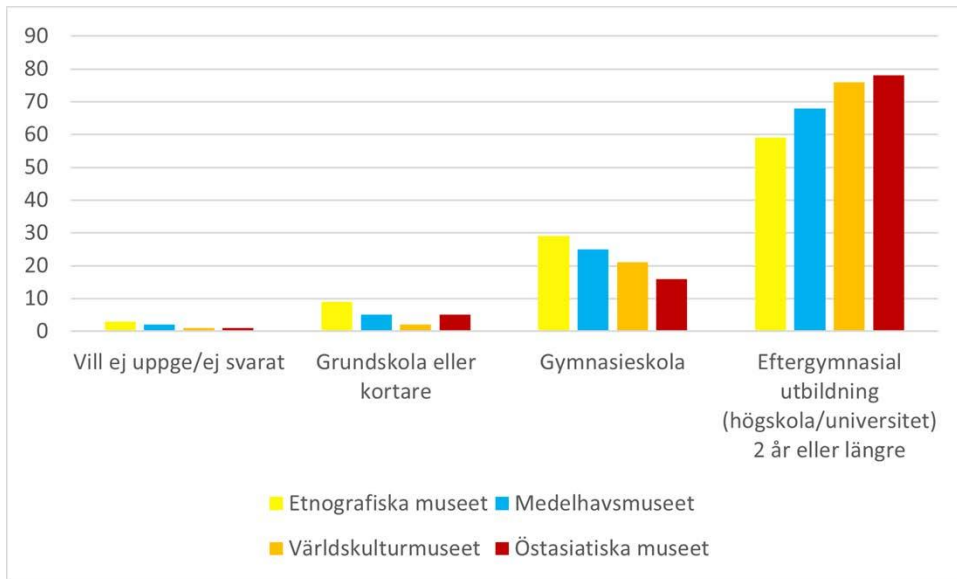
Förbokade visningar för vuxna	2020	2019	2018
Etnografiska museet	11	27	44
Medelhavsmuseet	29	72	67
Östasiatiska museet	3	21	21
Världskulturmuseet	26	104	104
Totalt	69	222	236

Demografiska uppgifter

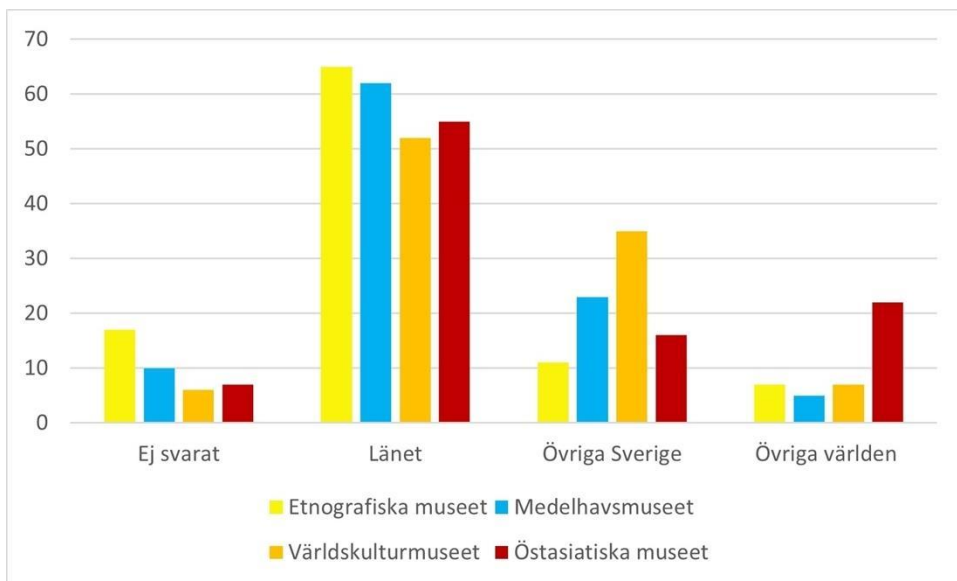

Diagrammet ovan visar besökarnas åldersfördelning
Källa: Myndigheten för kulturanalys.

Årsredovisning 2020

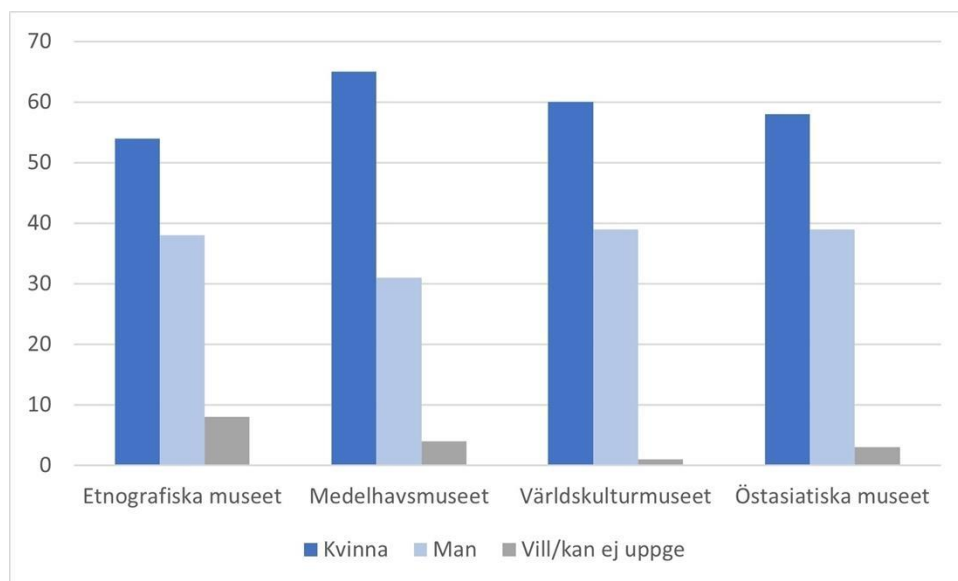

Diagrammet ovan visar besökarnas utbildningsnivå
 Källa: Myndigheten för kulturanalys.

Diagrammet ovan visar varifrån Världskulturmuseernas besökare kommer
 Källa: Myndigheten för kulturanalys.

Årsredovisning 2020

Diagrammet ovan visar besökarnas könsfördelning
Källa: Myndigheten för kulturanalys.

Digitala kanaler: Kanal och aktivitet	2020	2019	2018
Besök webbplats, inklusive bloggar *	497 659	790 198	757 292
Följare Facebook	39 061	34 471	31 642
Följare Instagram	17 431	14 867	12 221
Följare Twitter	3 641	3 699	3 677
Följare LinkedIn	676	409	231
Visningar av videor Youtube **	29 382	24 300	102 100
Besök barn/unga webb ***	18 489	45 944	46 605
Kringla, antal visade objekt	58 901	41 011	39 555
Carlotta, visningar objekt	10 675 651	6 609 978	4 224 831 *****
Carlotta, antal användare	46 846	39 205	31 305
Wikimedia, antal sidvisningar	7 860 077	6 427 960	5 069 857
Internet Archive, antal nedladdade objekt ****	19 962	17 770*****	14 899
Sketchfab, antal 3Dmodeller	110	88	55
Sketchfab, antal visningar	17 100	17 600	5 300

* Siffran anger antal sessioner. En session börjar när en besökare kommer till webbplatsen och slutar när besökaren lämnar. I juni 2020 gjordes webbplatsen om, och vissa gamla delar togs bort.

** Siffran anger antal views/visningar: "Antalet faktiska visningar för dina kanaler eller videoklipp".

*** Siffran anger antal sessioner till <http://www.varldskulturmuseerna.se/barn/> och

<http://www.varldskulturmuseerna.se/barnens-varldskultur/>. Denna sida lades ned i samband med att nya webbplatsen lanserades i juni 2020.

**** Siffran visar hur många objekt (t.ex. pdf:er) som laddats ned från Internet Archive.

***** I ÅR för 2018 var denna siffra felaktigt angiven till 3 901 602. Siffran var framtagen i november 2018 och var en lågt räknad prognostisering för helår som av misstag inte korrigerats.

***** I ÅR för 2019 var denna siffra felaktigt angiven till 17 953. Siffran var framtagen i december 2019 och var en prognostisering för helår som av misstag inte korrigerats.

Medietyp	Antal 2020	Antal 2019	Antal 2018
Radio/TV	21	24	12
Tryckt press	773	730	809
Webbaserad press	832	1 439	1 129
Summa	1 626	2 193	1 950

Artiklar och räckvidd ²	Antal 2020	Räckvidd 2020	Antal 2019	Räckvidd 2019	Antal 2018	Räckvidd 2018
Etnografiska museet	371	21 418 281	317	25 543 353	369	31 293 753
Östasiatiska museet	236	19 413 420	251	23 675 046	285	29 978 250
Världskulturmuseet	428	34 273 623	751	48 598 794	730	52 292 901
Medelhavsmuseet	201	14 006 066	446	27 649 895	299	27 962 591
Statens museer för världskultur/ Världskulturmuseerna	370	23 576 475	428	26 660 939	259	25 312 970
Summa	1 606	112 687 865	2 193	152 128 027	1 942	166 840 465

Tabellen ovan omfattar artiklar där fler än ett varumärke kan ha omnämnts.
Tabellen omfattar ej Radio/TV. Källa: Retriever.

4.2.3 Resultatbedömning

Myndighetens samlade bedömning avseende den publika verksamheten är att verksamheten håller en hög nivå och når en varierad målgrupp. Resultaten av de besöksundersökningar som gjordes under året bekräftar att verksamheten har en fortsatt hög kundnöjdhet. Covid-19 har haft stor påverkan på verksamhetens resultat, både avseende verksamhetens innehåll och besöksutvecklingen, med minskade besöksvolymerna som följd. Se vidare avsnitt 3. Verksamhetseffekter av covid-19 samt avsnitt 4.2.1.1 Besöksutveckling.

Besöksutveckling

Myndigheten har en målsättning att nå fler besökare, vilken inte nåddes under året. Verksamhetsbesöken uppgick till 127 031 besök, en minskning med 65 procent (360 399), medan antalet anläggningsbesök var 245 045, en minskning med drygt 378 000 besökare (623 577). Med de ändrade förutsättningar för besök som covid-19 förde med sig uppnåddes inte målsättningen att andelen verksamhetsbesök i förhållande till antalet anläggningsbesök skulle öka. Även myndighetens webbbesök påverkades, med minskat antal besök på museernas webbplatser, i samband med att museerna stängdes för besökare.

Året inleddes positivt med fler verksamhetsbesök under perioden januari till och med februari jämfört med 2019, en ökning med cirka fem procent. Bokningsläget för våren såg gynnsamt ut för såväl konferens som programaktiviteter och skolprogram. I början av mars, när pandemin var ett faktum, kom avbokades både konferenser och skolprogram. Parallellt med detta ställde myndigheten tillsammans med samarbetspartners in flera programaktiviteter i syfte att bidra till minskad smittspridning.

I slutet av mars stängde myndigheten sina fyra museer för publik och återöppnade dem först i början av juni, då med begränsat öppethållande. Den 30 oktober stängde myndigheten återigen samtliga museer som förblev stängda under resterande del av året. Pandemin medförde även förändrade besöksmönster. Målgruppen internationella turister uteblev

² Räckvidd är en uppskattning av hur många läsare en tidning har, i vilken artikel om myndigheten förekommit.

under sommarsäsongen och den inhemska turismen var svag. Skolbesöken blev betydligt färre då skolors huvudmän inte tillät resande. Ett fåtal dagar under sommaren, vissa helger samt under höstlovet uppnåddes närapå "normala" besöksvolymerna. Detta medförde att myndigheten tvingades införa ett maxantal på antalet samtidiga besökare till Medelhavsmuseet och ett maxantal per lokal på Världskulturmuseet för att kunna upprätthålla ett säkert avstånd mellan olika sällskap, samt erforderligt avstånd mellan personal och besökare, och därmed minska risken för smittspridning.

Då mottagande av fysiska besök inne i museerna inte var möjligt eller lämpligt ställde myndigheten, där det var genomförbart, om till digitala aktiviteter och aktiviteter utomhus. Att räkna samtliga besökare till insatser som ägde rum utomhus har inte varit möjligt.

Nya samarbeten och koncept påbörjades, exempelvis med Utbildningsradion (UR) Samtiden, där Världskulturmuseerna bidrog med innehåll och Utbildningsradion stod för produktion. Med UR:s plattformar ökade spridningen av samtalen. I samarbete med Riksantikvarieämbetet och Svenska Unesco-rådet bjöd Världskulturmuseerna in till ett digitalt seminarium med anledning av 50-årsjubileet för Unescos konvention mot illegal handel med kulturföremål, och myndigheten nådde internationell spridning med ett högkvalitativt program. Med podcasten *Inside the Box* har Världskulturmuseerna hittat ett format som kontinuerligt utvecklas, sett till både innehåll och intern kompetens. Vidare har vissa fysiska program, som till exempel föreläsningar och meditationsprogram, visat sig vara enklare än andra att ställa om till digital form. För meditationsprogrammet sjönk dock antalet deltagare vid övergången till digital form. Sändningar via Facebook har haft många visningar och delningar. Inslag av olika karaktär i ett och samma program har varit uppskattat, exempelvis instruktioner för eget skapande tillsammans med musik och berättelser.

Flera programformat som fungerat fysiskt har dock inte kunnat genomföras digitalt, exempelvis workshop med japanska bakverk. Längre panelsamtal i digital form har också valts bort, då myndigheten upplever att kvaliteten försämras vid digitalt genomförande. Några digitala program har erfarit tekniska problem under själva genomförandet, vilket påverkat upplevelsen för både medverkande och deltagare.

Samverkan med andra institutioner vid framtagning och spridning av digitala program, ökar möjligheten att nå fler och nya besökare. Här har exempelvis UR Samtiden, Unesco, Göteborgs universitet och Västra götalandregionen bidragit till ökad spridning. Nyttjande av chattfunktion i vissa kanaler/mötesplattformar gynnar återkoppling från och interaktion med deltagarna. En ökad grad av verksamhet i digital form medför dock risk för att Världskulturmuseerna tappar datorovana besökare samt besökare som inte använder sociala medier. Myndigheten har investerat i ny teknik och ser att de digitala programmen tagit mycket resurser (personal och teknik) i anspråk, från idé till sändning. Vid årets ingång fanns ingen etablerad affärsmodell för det digitala utbudet, men under andra halvåret utarbetades en modell där myndigheten införde digitala programaktiviteter mot avgift. Myndigheten ser ett ökat behov av att etablera kvalitativa mätverktyg för uppföljning.

Andelen barn och unga (under 19 år)

Avseende gruppen barn och unga har myndigheten en målsättning att *andelen* ska öka. Denna målsättning uppnåddes för samtliga av myndighetens fyra museer. Under året låg andelen besökande barn och unga på 32 procent av det totala antalet verksamhetsbesök, vilket är en liten ökning jämfört med föregående år (29). Högst andel barn och unga hade Världskulturmuseet och Etnografiska museet med 41 respektive 32 procent (36 respektive 31). Lägst andel hade Östasiatiska museet med 16 procent (15). *Antalet* unga verksamhetsbesökare var 40 732, en minskning med 61 procent (104 908).

Besök till magasin/samlingar

De digitala besöken, i form av olika typer av besök i samlingarna, ökade stort. Antalet visningar i föremålsdatabasen *Carlotta* var under året 10 675 651, en ökning med 62 procent (6 609 978). Antalet användare i databasen var 46 846, en ökning med 19 procent (39 205). Antalet nedladdningar av objekt från Internet Archive var 19 962, en ökning med 12 procent (17 770). Även antalet sidvisningar på Wikimedia ökade stort, och var under året 7 860 077, en ökning med 22 procent (6 427 960). Det stora antalet sidvisningar även på externa plattformar visar vikten av att synas i andra kanaler än de egna för att nå fler. 44 unika samlingsbesök togs emot, en minskning jämfört med föregående år (115). I samlingsbesöken ingick 119 unika besökare, en minskning med nästan 70 procent (385). Myndighetens bedömning är att minskningen till övervägande del beror på införda restriktioner för samlingsbesök till följd av covid-19.

Konferens och event

Utifrån att verksamheten till stor del uteblev på grund av pandemin bidrog den i låg grad till att nå fler besökare 2020.

Anläggningsbesökare blir verksamhetsbesökare

Myndigheten har som målsättning att fler anläggningsbesökare ska bli verksamhetsbesökare. Denna målsättning uppnåddes inte. Delar av de perioder då museerna var stängda för publik verksamhet höll Medelhavsmuseets och Världskulturmuseets restauratörer öppet för lunchgäster, vilket bidrog till att upprätthålla anläggningsbesöken, samtidigt som eventuella verksamhetsbesök i anslutning till restaurangbesöken uteblev. Sammantaget minskade andelen verksamhetsbesök i förhållande till antalet anläggningsbesök med sex procentenheter, från 58 till 52 procent.

Publik verksamhet och tillgänglighet

Myndigheten lanserade under året en ny webbplats för att bättre tillgodose besökarnas behov. I samband med att myndighetens museer höll stängt med anledning av covid-19, breddades utbudet för att fortsatt kunna erbjuda museiupplevelser genom digitala kanaler och webbplats. *Dagens visning*, en guidad visning, livesändes fyra dagar i veckan på Facebook. Världskulturmuseernas digitala lärplattform *Human Nature Skola* och *Allt har en historia*, som riktar sig mot grundskola och gymnasium, fanns redan på plats och har lämpat sig väl för distansundervisning. Världskulturmuseerna har även, sedan mars månad, kunnat besökas digitalt genom *Google Arts & Culture*, där mer än 10 000 föremål finns tillgängliga via StreetView-funktionen. Museerna finns även representerade på 3D-plattformen *Sketchfab*³, där över 100 föremål från myndighetens samlingar har digitaliserats i 3D-format.

Världskulturmuseets podcast *Inside the box* avhandlade under året ämnen som DNA, japonism och samiska myter. Livepodden är ett samarbete mellan Världskulturmuseet, Folkuniversitetet och Centrum för kritiska kulturarvsstudier vid Göteborgs Universitet. *Inside the box* finns att lyssna på hos olika podcastplattformar, exempelvis Spotify.

Delta i samhällsdebatten och Synlighet i redaktionella medier

Myndigheten konstaterar att synligheten i redaktionella medier var lägre än tidigare år. Myndigheten bedömer att denna minskning är direkt kopplad till den pågående pandemin, med uppskjutna utställningar och inställda planerade aktiviteter som följd.

Myndigheten uppmärksammades medialt för sina satsningar på klimat och konsumtion genom utställningen *Human Nature*, vilken under året flyttades från Världskulturmuseet i Göteborg och invigdes i en uppdaterad version på Etnografiska museet i Stockholm.

³ <https://sketchfab.com/varldskulturmuseerna/models>

Världskulturmuseerna fick även genomslag i media för utställningen *Svarta Tråden*, där samtida afrikanskt mode mixas med föremål ur samlingarna samt för *Afrosvensk Historievecka* som är en förlängning av projektet *Afrika pågår*. Även markmålningen *Matrix*, ett samarbetsprojekt där tre konstnärer med olika bakgrund och skilda konstnärliga uttryck skapade en storskalig målning på betongplattorna utanför Världskulturmuseet, kan nämnas i detta avseende. Vidare har myndigheten uppmärksammats med anledning av externa händelser, som exempelvis globala repatrieringsfrågor och mediebevakningen om hur pandemin har slagit mot den svenska museisektorn.

Publikundersökningar

Myndigheten genomför normalt två sorters publikundersökningar. Dels i form av besöksenkäter med återrapportering till Myndigheten för kulturanalys, dels genom *Visitor 360*, myndighetens verktyg för publikutveckling. Undersökningar har genomförts i den mån det har varit möjligt. Kulturanalys justerade sin instruktion under året om antal minsta svar myndigheten var ålagd att rapportera. Det stod tidigt klart att målet om 600 svaranden per museum inte var möjligt att uppnå med anledning av ändrade besöksvanor på grund av pandemin. Vidare var metoden att inhämta enkätsvar, genom en av besökarna delad platta, mindre lämplig med tanke på risken för smittspridning. Planer om att genomföra *Visitor 360* on-line i högre utsträckning hann inte implementeras innan museerna stängde en andra gång. Kulturanalys enkät kunde genomföras genom pappersenkäter när museerna var öppna för publik. Båda undersökningarna påverkades starkt av betydligt färre antal besökare än normalt och därmed mindre mängd data att analysera.

Under året introducerades enkäter till lärare i samband med skolprogramsbesök. Myndigheten hann dock knappt komma igång med denna uppföljning innan museerna stängdes en andra gång. Inkomna svar är för få för att dra några större slutsatser.

4.3 Samlingsförvaltning

Uppdrag: Myndigheten ska vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och utveckla de samlingar som anförtrotts myndigheten.

Resultatindikatorer avseende samlingsförvaltning

Samlingen ska

- tillgängliggöras i våra museer, digitalt samt på andra platser
- vara placerad i ändamålsenliga lokaler (klimat, ljus, utrymme och säkerhet)
- vara registrerad, positionerad och fotograferad i samlingsdatabasen.

4.3.1 Samlingsförvaltning 2020

Myndigheten förvaltar, vårdar och utvecklar samlingar bestående av cirka 465 000 föremål⁴ och fler än en miljon bilder⁵. Myndigheten förvaltar även 500 hyllmeter arkivhandlingar, 300 filmer samt fyra bibliotek med ett sammanlagt bestånd av cirka 170 000 böcker och tidskrifter. Även biblioteken har inlett ett inventeringsarbete av ännu ej uppordnat material vilket kommer fortgå de närmaste åren. Antalet utställda fysiska objekt i myndighetens lokaler var under året 16 901, vilket är något färre än 2019 (16 915).

⁴ Föremålssamlingens omfattning är en kvalificerad uppskattning som bygger på uppgifter från kataloger och accessionsunderlag.

⁵ Bildsamlingens omfattning är en uppskattning och kan komma att förändras efter den inventering som pågår.

För att möta Riksrevisionens krav på de statliga centralmuseernas säkerhetsarbete fortlöpte arbetet med spårbarhetsprojektet under första delen av året. Projektet fokuserade uteslutande på digitalisering, placering och fotografering av föremål för ökad tillgänglighet och spårbarhet i samlingarna. Antalet digitaliserade föremålsposter var totalt 432 137 vilket innebär att antalet poster nu är färre än föregående år (432 158). Anledningen är att felaktiga registreringar identifierats och åtgärdats. 2 577 nya digitala föremålsposter tillkom under året (11 187), och 195 420 befintliga poster uppdaterades med ny information (224 547). 19 666 (14 479) nya fotoposter tillkom och 48 389 (65 524) fotoposter uppdaterades. På grund av pandemin stängde myndighetens museer periodvis ned sin publika verksamhet och under dessa perioder kunde delar ur personalen från andra avdelningar bistå med uppdatering och registrering av samlingsdatabasen. Detta arbete har framför allt inneburit en kvalitativ förbättring. På grund av behovet att komma ikapp med arbetet kring tidigare accessioner samt Riksrevisionens krav på ökad spårbarhet i samlingarna beslutade myndigheten om en restriktiv föremålsaccession under 2020. Undantag har gjorts för särskilt strategiska förvärv. Antalet nyförvärv är åtta, vilka innehåller sammanlagt 41 föremål. Exempel på nya förvärv är tio samtida konstverk av en fransk-algerisk konstnär skapade med utgångspunkt i bildsamlingar och bibliotek på Etnografiska museet och Världskulturmuseet. Genom fondmedel har myndigheten förvärvat nio samtida konstverk från Kina som tidigare varit en del av utställningen *Secret Love*. Genom gåvor har myndigheten förvärvat en traditionell mansdräkt från Afghanistan, en burka från Punjab i nuvarande Indien samt en fotosamling.

Arbetet med utveckling av myndighetens förvaltningsplan har fortsatt. Till följd av arbete hemifrån under covid-19 har policys och rutiner kring biblioteket rörande förvärv och avyttring av böcker kunnat prioriteras och färdigställas. Till förvaltningsplanen har även nya och uppdaterade policys för deponerade objekt, rutiner för ut- och inlån, hantering av identitetslösa föremål, hantering av fotografiskt material samt samlingsbesök tagits fram. Riktlinjer för inventering och stickprovskontroller färdigställdes och genomförs på samtliga fyra museer på årlig basis.

Antalet nationella och internationella utlån var totalt 1 653 (1 728). Flera utlån som sedan tidigare planerats till 2020 har på grund av pandemin flyttats framåt i tid. Några utlån kunde ändå genomföras, exempelvis en västafrikansk raffiatextil som lånades ut från Etnografiska museet till utställningen *Sammy Baloji* i Lunds konsthall. Ett annat exempel är de elva kinesiska målningar och albumblad som lånades ut från Östasiatiska museet till Museum Rietberg i Zürich, för utställningen *Longing for Nature – Reading Landscapes in Chinese Art*.

Myndigheten hade sex aktiva analysförfrågningar under året (mänskliga kvarlevor och växtmaterial från Medelhavsmuseet samt skärvor från Östasiatiska museet). Alla projekt utom ett befinner sig i analysfas och resultat inväntas. En ny förfrågan om analys på guyanska klubbor har inkommit från University of Oxford, för projektet *Jaguars, Raptors and the Patterns of War (JagWARS): 14th-18th century South American Indigenous Sculptural Arts*. Ansökan har beviljats, men har på grund av pandemin skjutits upp till 2021.

Med fokus på digitalisering och samarbeten har arbetet med bildsamlingen fortlöpt, med målsättning att tillgängliggöra och aktivera en större del av samlingen. Exempel på detta är utställningen *A Way Away* och den nya utställningen om Ester Blenda Nordström. Ett exempel på samarbete är arbetet kring missionskyrkans glasnegativ från Kongo och Elmbergs bildsamling. Genom bildservice har bildsamlingen aktiverats externt i tre utställningar, en filmproduktion, två tv-dokumentärer, fem bokpublikationer och cirka 55 vetenskapliga artiklar eller avhandlingar.

För arkivens del har de stora insatserna handlat om övergång till elektronisk hantering och förvaring av arkivhandlingar, samt flytt av Medelhavsmuseets arkivmaterial (dokument och bilder) till bättre lämpade arkivlokaler på Etnografiska museet. Precis innan årsskiftet påbörjades digitalisering av Osvald Siréns arkiv och metadatasättning av den del av Johan Gunnar Anderssons arkivmaterial som är digitaliserat. Detta arbete kommer att fortsätta under 2021.

Användningen av biblioteken innebär både läsning på plats (av litteratur som ej är för hemlån) och utlån av titlar. Antalet utlånade böcker var 614, en minskning med 28 procent (851). Katalogiseringsgraden av beståndet ligger på 100 procent (74,7) och hela beståndet, med 127 294 poster, finns idag sökbar via myndighetens digitala katalog (127 596). Under året har 596 katalogiserade poster tillkommit i de lokala katalogerna (2 292). Minskningen av både totalt bestånd samt antalet katalogiserade nya poster härrör dels till den migrering som genomfördes av de fyra biblioteksdatasaserna till en gemensam, vilken medförde att dubletter kunde identifieras och tas bort, dels till att personal inte kunnat vara på plats för att utföra katalogiseringsarbete i samma utsträckning som vanligt på grund av pandemin. Antalet externa fysiska besökare till samtliga fyra bibliotek var 260 personer, en minskning med 59 procent (439). Antalet digitala besök var 62 350, en ökning med 33 procent (46 738). Dock är endast 19,5 procent av det totala beståndet tillgängligt via den nationella katalogen Libris.

Samlingsbesök redovisas under avsnitt 4.3.2 Volymer (Samlingsförvaltning) och 4.2.2 Volymer (Publik verksamhet). Internationella samlingsbesök utgör en del av de totala samlingsbesöken och redovisas under avsnitt 4.4.1. Kunskapsuppbyggnad och 4.4.2 Volymer (Kunskapsuppbyggnad).

4.3.2 Volymer

Jämförelsetal föremålssamlingen	2020 – utfall	2019 – utfall	2018 – utfall
Omfattning	465 102	465 099	465 059
Varav utställda*	16 901	16 915	16 887
Varav magasinierade*	446 548	446 456	446 443
Andel utställda föremål i procent	3,63	3,64	3,63

* I siffran för utställda ingår föremål som magasinierats under året och som alltså inte var utställda 31 december (exempelvis plockades utställningen Human Nature på VKM ner under första halvåret 2020).

Föremål utställda egna lokaler*	2020 – utfall	2019 – utfall	2018 – utfall
Etnografiska museet	8 471	8 408	8 266
Medelhavsmuseet	4 736	4 800	4 797
Östasiatiska museet	2 228	2 291	2 438
Världskulturmuseet	1 466	1 416	1 386
Summa utställda	16 901	16 915	16 887

* I siffran för utställda ingår föremål som magasinierats under året och som alltså inte var utställda 31 december (exempelvis plockades utställningen Human Nature på VKM ner under första halvåret 2020).

Årsredovisning 2020

Antal externt utlånade föremål (fr.o.m. 2016 inkluderas även depositioner)	2020 – utfall	2019 – utfall	2018 – utfall
Etnografiska museet	558	578	648
Medelhavsmuseet	734	739	756
Östasiatiska museet	344	288	313
Världskulturmuseet	17	123	32
Summa utlånade objekt	1 653	1 728	1 749

* I siffran för utlånade ingår även föremål som återlämnats under året och som alltså inte längre var utlånade 31 december (exempelvis återlämnades utlånet från Etnografiska till Lunds konsthall under 2020)

Digitalisering av samlingen	2020 – utfall	2019 – utfall	2018 – utfall
Totalt antal digitaliserade föremålsposter	432 137*	432 158	421 600
Föremålsposter med sakord	416 019	382 103	351 310
Föremålsposter med position	354 496	340 651	295 220
Föremålsposter med bild	223 258	215 215	207 855

* Det negativa resultatet jämfört med föregående år beror på att ett antal felaktiga registreringar har raderats.

Digitalisering - nyttillkomna och uppdaterade poster	2020 – utfall	2019 – utfall	2018 – utfall
Antal nya föremålsposter	2 577	11 187	4 859
Antal uppdaterade föremålsposter	195 420	224 574	234 124
Antal nya fotoposter	19 666	14 479*	7 369
Antal uppdaterade fotoposter	48 389	65 524**	61 155

* I ÅR 2019 anges lägre siffra (10 995), vilket beror på att de sista registreringarna ännu inte genomförts vid tidpunkten för sammanställningen, vilken gjordes i slutet av december 2019.

** I ÅR 2019 anges en något högre siffra (65 538) vilket beror på att den även inkluderade ett antal dubbelregistreringar som tagits bort under 2020.

Antal samlingsbesök	2020 – utfall	2019 – utfall	2018 – utfall
Etnografiska museet	73	139	250
Östasiatiska museet	7	53	62
Medelhavsmuseet	7	12	27
Världskulturmuseet	32	179	352
Totalt	119	385	691

Jämförelsetal biblioteken	2020 – utfall	2019 – utfall	2018 – utfall
Bestånd, antal titlar	127 294	170 774	169 439
Antal online prenumerationer	9	8	10
Digitala besök	62 350	46 738	38 579
Externa fysiska besök	260	439	422
Utlån	614	851	888

4.3.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer att status för samlingen håller en delvis god nivå. Förmågan att uppfylla målen för myndighetens samlingsförvaltning varierar beroende på lokal. På Världskulturmuseet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet är det delvis god ordning och generellt bedöms säkerhet och klimat vara tillfredställande. Samlingen förvaras, hanteras och visas i lokaler och utrymmen som till del är anpassade för ändamålet, men ett antal risker finns. Det saknas bland annat möjlighet att, som skadedjursprevention, frysa objekt. Det råder även brist på karantänsutrymmen. Under senare år har flera incidenter med olika typer av vattenläckage inträffat på Etnografiska museet, där lokalerna har allvarliga brister vad gäller förvaringen av museisamlingar. De senaste årens väderförhållanden har inneburit stora fluktuationer i temperatur och luftfuktighet, vilket medfört ökade svårigheter att upprätthålla ett stabilt inomhusklimat i magasin, utställnings- och arbetslokaler. Detta är dock svårt att åtgärda då husens klimat- och ventilationssystem är till åren komna. Flera magasin är fyllda och ytterligare förtätning kräver investeringar. Nuvarande lösning med föremålsförvaltning spridd på sju olika platser försvårar optimal och fullt effektiv hantering. Även arkiv, bildsamling och bibliotek är spridda på flera platser och är därigenom utmanande att förvalta och tillgängliggöra.

Myndigheten har under året fortsatt vidta ett antal åtgärder för att förbättra säkerhet och rutiner för samlingsförvaltningen, bland annat rörande tillträdesbegränsning, stickprovskontroller samt förbättrade lås- och larmsystem. Krav och standarder för aktiv förvaltning efterlevs och arbetet med förebyggande skadedjurskontroll, Integrated Pest Management⁶ (IPM), fortsätter på samtliga museer. Avseende samlingars spårbarhet lever myndigheten idag inte upp till Riksrevisionens rekommendation, där museerna förväntas garantera en rimlig grad av säkerhet och att alla föremål ska vara registrerade, positionerade och fotograferade. Under första halvåret 2020 avslutades det tidsbegränsade spårbarhetsprojektet där extra personalresurser tillsatts för att intensifiera arbetet med förbättrad spårbarhet i myndighetens samling. Spårbarhetsarbetet har, i minskad omfattning och med hjälp av befintlig personal, fortsatt året ut. Myndigheten kommer att sträva efter att säkra extern eller intern finansiering för ytterligare riktade insatser för ökad spårbarhet.

Arbete för att tillgängliggöra samlingen, både analogt och digitalt, har fortsatt under året. Drygt 90 procent av föremålssamlingen tillgängliggörs digitalt via föremålsdatabasen *Carlotta* samt via *Kringla*⁷ och *Europeana*⁸. Insatser för att öka metadata och tillgängliggöra samlingen digitalt har intensifierats på grund av covid-19. Under stängningen av museerna har resurser kunnat avsättas för att komplettera och utveckla kvaliteten på de enskilda posterna. Behov kvarstår att öka andelen fotograferade föremål. 77 bildbeställningar administrerades, vilket är en marginell minskning från förra året (85). Den nya webbsidan som lanserades under året kan ha påverkat antalet bildbeställningar, då de äldre beställningsformulären inte varit kompatibla med det nya formatet.

Den digitala användningen har fortsatt öka. Antalet visade objekt i myndighetens föremålsdatabas ökade med drygt 60 procent under året. 81 nya objekt tillgängliggjordes via *Internet Archive*, där antalet nedladdningar av objekt ökade med tolv procent. 480 nya objekt tillgängliggjordes i *Wikimedia Commons*, där antalet sidvisningar ökade med 22 procent. Det stora antalet sidvisningar på externa plattformar visar vikten av att synas även i andra än egna kanaler för att nå fler.

⁶ Integrated Pest Management är en strategi för samordnad skadedjurskontroll för att motverka skadedjur i samlingar.

⁷ Kringla är en samsökningstjänst med information från ett flertal svenska museer och arkiv.

⁸ Europeana är Europeiska kommissionens digitala plattform för kulturarvsfrågor.

Antalet utställda objekt i egna lokaler samt antalet externa utlån minskade något.

På grund av restriktioner och stängning av museerna med anledning av covid-19 har antalet samlingsbesök minskat. 119 samlingsbesök genomfördes, en minskning med 69 procent (385).

Se även avsnitt 4.2.1.1 Besöksutveckling och 4.2.2 Volymer (Publik verksamhet).

4.4 Kunskapsuppbyggnad

Uppdrag: Myndigheten ska genom kunskapsuppbyggnad och samarbeten med olika aktörer främja och berika samhällsdebatten inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten ska verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde.

Resultatindikatorer avseende kunskapsuppbyggnad

Kunskapsuppbyggnaden ska

- vila på vetenskaplig grund och ta tillvara aktuella forskningsrön
- ske i samverkan med nationella och internationella intressenter.

4.4.1 Kunskapsuppbyggnad 2020

Genom nationella och internationella samarbeten inom forskning och utveckling kan myndigheten stärka kunskapsuppbyggnaden, öka kvaliteten och nå en hög relevans för användarna. Projektsamarbeten bidrar till att få in fler perspektiv i tolkningar av samlingen, olika typer av metodutveckling samt möjlighet till ökad spridning i relevanta sammanhang.

Myndigheten utgår från regeringens definition av forskning och utvecklingsverksamhet (FoU) som "ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer med eller utan en bestämd tillämpning i sikte. Här ingår också systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system och metoder, eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana".

Världskulturmuseerna har under perioden 2018–2021 ambitionen att särskilt fokusera på forskningsområden kring hotat kulturarv samt repatriering och samverkan med olika intressentgrupper till de samlingar myndigheten förvaltar. Utöver dessa områden ska myndigheten prioritera följande teman:

- miljöhistoria och föremålsanalys
- museididaktik och lärande
- utveckling av utställningsmediet
- visualisering, digitalisering och tillämpad IT kopplad till tillgängliggörande av samlingar och berättelser
- digitalisering av samlingar och särskilt digitalisering av fotosamlingar.

Myndigheten strävar sedan länge efter att nå ut med och utveckla kunskapsuppbyggnad digitalt. Under pandemin har det digitala utbudet breddats, fördjupats och effektiviserats, medan de fysiska museerna under stora delar av året varit stängda för besökare. Den digitala utvecklingen pågår inom flera områden och enligt en digital strategi.

Årsredovisning 2020

FoU-projekt 2020	Tidsperiod	Beskrivning
Fallet Yaqui - repatriering ur flera perspektiv	2018–2020	Detta undersökande forskningsprojekt har råkat ut för ett antal försvarande omständigheter under 2020. Inte minst har covid-19 och lokala konflikter försvärat för kontakterna i området i Mexico. Filmen som är en av projektets huvudpelare väntas bli klar i juni/juli 2021. Delfinansierat av Riksantikvarieämbetet.
Empowering Women's Histories: Sharing Digital Heritage between Zambia and Sweden	2020–2022	Ett tvåårigt samarbete med Women's History Museum of Zambia. I projektet kommer en digital och interaktiv plattform utvecklas för att dela historiska samlingar och kvinnohistoria mellan Sverige och Zambia. Under 2020 har projektet fokuserat på digitalisering av zambiska föremål i Stockholm, uppdatering av metadata, workshops med communities i Zambia och konceptarbete för den digitala plattformen. Delfinansierat av Svenska Institutet (Creative Force).
I skuggan av antropocen	2018–2021	Ett projekt med fokus på hur kulturhistoriska museer kan utveckla en ekokritisk pedagogik, som utmanar etablerade föreställningar kring människan och hennes livsmiljö. Delfinansierat av Riksantikvarieämbetet.
Föremål för kultur och vetenskap (Objects of Culture and Science)	2019–2022	Projektet utforskar potentialen för miljöforskning hos etnografiska föremål och sker i samarbete med Göteborgs universitet. Under den första delen av året planerade projektet bl.a. för fältarbete på Flinders Island. På grund av pandemin har projektet sedan april pausats officiellt. När omständigheterna tillåter kommer projektet att återupptas. Delfinansieras av Vetenskapsrådet.
TAKING CARE - Ethnographic and World Cultures Museums as Spaces of Care	2019–2022	TAKING CARE är ett omfattande europeiskt samarbetsprojekt som samlar 14 partnerorganisationer och samfinansieras av EU:s Creative Europe-program. 2020 har Taking Care-parterna anpassat sig till pandemisituationen. Inom myndigheten utvecklas projektplanerna för de två projekten myndigheten ansvarar för - ett "creative study lab" som kommer att äga rum 2021 och en experimentell utställning under 2022.
Ett omformulerat möte: Från en bortglömd kolonial hög till ett gemensamt dekolonialt motarkiv	2020–2022	Artist in residence Cecilia Järde mar undersöker en del av Sveriges koloniala historia genom att forska i Missionskyrkans glasnegativ vilka förvaltas av Etnografiska museet. Medverkande är konstnären Freddy Tsimba och konsthistorikern och författaren André Yoka Lyé. I slutskedet av projektet ska ett nytt dekolonialt motarkiv återbördas till Kongo DR. Projektet görs i samarbete med Musée National de Kinshasa.
Juxtaposing Craft	2019–2022	Juxtaposing Craft är en serie möten mellan designers och konsthantverkare i Norden och Japan, med experimentell utforskning av historiskt hantverk och genom nyskapande formgivning. Under 2020 har projektadministrativa förutsättningar skapats och arbetet med att söka samarbetspartners och finansiärer har fortsatt. Deltagandet på Stockholm Design & Architecture Talks 2020 bidrog till ett seminarium som publicerades på UR play.

Årsredovisning 2020

FoU-projekt 2020	Tidsperiod	Beskrivning
Lärofortbildning med tema de globala målen	2017–2020	Myndigheten fortsatte genom Världskulturmuseet sin satsning att erbjuda pedagogiska halvdagar med tema de globala målen, tillsammans med Den Globala skolan. Göteborgs centrum för hållbar utveckling ⁹ och Universeum. De sista tre av de 17 mål man arbetat med sedan projektet startades 2016 slutfördes under våren 2020 och en fortbildning hölls under hösten. Sammankomsterna genomfördes digitalt.
Jade-projektet	2018–2022	Projektet syftar till att få en bättre förståelse av jadesamlingen på Östasiatiska museet, vilken tillhör en av de största och viktigaste i Europa. En förstudie för utställning förbereds och planeras för 2021. Under 2020 har efterforskning pågått, med fokus på samlarnas historia och för att identifiera föremål för vidare forskning.
Afrika pågår	2018-	Afrika pågår är ett utforskande och metodutvecklande dialogprojekt med syfte att lyfta fram nya perspektiv på den afrikanska kontinenten med och av svenskar med afrikanskt ursprung. En ambition är att göra myndighetens samlingar från Afrika relevanta för fler och nya besökare.
Mind the Gap	2018-	Ett kreativt projekt som leds av myndigheten (Anna Lindh-stiftelsen) i syfte att underlätta inkludering, jämlikhet, interkulturell dialog och aktivt medborgarskap genom digitalt berättande och performance. Myndigheten etablerade flera regionala partners med kreativa organisationer i Storbritannien, Egypten, Jordanien, Libanon och Östersjöregionen. Mind the Gap fick stöd från Svenska institutet, utrikesdepartementet, MitOst, mfl. Webbplats https://mindthegapstories.com/
Coming to the Nordics	2021	Podcastprojekt om invandrare till Norden med målsättning att producera en podcast-serie med 30 berättelser om migranter, med reflektioner över deras resa, livet här, inkludering etc. Podcasten kommer att användas i utbildning inom lokalsamhällen och materialet erbjuds kostnadsfritt online. Projektpartners: Civil Connections Community Foundation (CCCF) i Danmark, Statens museer för världskultur, Intermezzo Ungdom i Norge. Med stöd av Nordiska rådets NORDPLUS vuxen.
Room to Bloom	2020–2022	Ett utbildningsprogram som stöder 100 unga feministiska konstnärer. Programmet finansierar 15 konstnärliga produktioner, vilka kommer att arrangeras i internationella biennaler (Palermo, Kiev, Warszawa). Partnerskapet involverar konstnärliga och kulturella organisationer från Frankrike (Alternatives Européennes), Italien (Studio Rizoma) Tyskland / Grekland (AthenSyn). Med stöd av Creative Europe.

⁹ Göteborgs centrum för hållbar utveckling är Chalmers Tekniska högskolas och Göteborgs universitets gemensamma organisation med uppdraget att skapa samverkan mellan och inom lärosätena och med viktiga samhällsaktörer för att generera och nyttiggöra kunskap om hållbar utveckling.

Forsknings- och utvecklingsprojekt 2020

Fyra forskningsprojekt har varit aktiva under året, till vilka medel beviljades under 2018–2020. Dessa är: *Fallet Yaqui*, *Empowering Women's Histories*, *Föremål för kultur och vetenskap* samt *I skuggan av antropocen*. Även flertalet utvecklingsprojekt har pågått under året. Se tabell ovan för närmare information om respektive projekt. Utöver dessa projekt har utveckling av flertalet digitala kunskapsinsatser pågått. *Inside the Box* är till exempel en podcast som görs i samarbete med Göteborgs universitet och Folkuniversitetet, där forskare, författare, intendenten och konstnärer, utifrån ett föremål ur Världskulturmuseernas samlingar, behandlar vitt skilda historiska och samhällsaktuella ämnen.

FOU-ansökningar 2020

Under 2020 deltog myndigheten i sammanlagt 20 ansökningar för forsknings- och utvecklingsprojekt, varav tre som huvudsökande och anslagsförvaltare. Av de tre ansökningarna för vilka myndigheten var huvudsökande beviljades två. Totalt beviljades sju ansökningar, åtta fick avslag och flera väntar fortfarande på besked.

Myndigheten arbetar aktivt med att ytterligare stärka de interna processerna för att kunna vara mer förutseende och professionella i våra idé- och ansökningsprocesser. Bland annat har interna stöddokument tagits fram; en processkarta för beslut, en matrismall för idéfasen samt en praktisk lathund för ansökningar.

Beviljade ansökningar (forskning) 2020 med myndigheten som huvudsökande/anslagsförvaltare:

- Demokrati finns inte - vi gör den! (Riksantikvarieämbetet)
- Empowering women's histories: sharing digital heritage between Zambia and Sweden (Svenska Institutet). 2019 beviljades så kallad såddfinansiering.

Samlingsbesök

Under året togs 119 samlingsbesök emot, en minskning med 69 procent (385). På grund av pandemin har många forskarbesök skjutits framåt i tid. Myndigheten har under året behövt stänga den publika verksamheten och myndigheten följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer att personal som inte behöver vara på arbetsplatsen för att utföra sitt arbete ska arbeta på distans, som ett sätt att bidra till minskad smittspridning. Förutom detta har ett flertal länder stängt sina gränser för flygtrafik, vilket medfört att många av forskarna inte har kunnat resa till Sverige.

I samband med att myndigheten lanserade digitala visningar av museernas olika utställningar påbörjades ett pilotprojekt kring hur konceptet skulle kunna anpassas för föremålsmagasinen och då särskilt för samlingsbesök. Målet var dels att bidra till att tillgodose myndighetens uppdrag att visa och tillgängliggöra, dels att utgöra ett bra exempel på aktiv samlingsförvaltning. Ett sådant digitalt samlingsbesök genomfördes, vilket kommer att utvärderas. Förhoppningen är att kunna utveckla detta vidare under 2021.

4.4.2 Volymer

Myndigheten har under året haft flera samarbeten inom forskning och utveckling, se tabell i avsnitt 4.4.1 Kunskapsuppbyggnad.

2020 har varit året då många planerade konferenser och programpunkter fått ställas in. Flera har dock genomförts digitalt. Medarbetare vid myndigheten har hållit ett drygt 40-tal framföranden (60-tal 2019), där drygt 3 250 personer (3 300) deltagit. Genom att flera av arrangemangen spelats in och finns tillgängliga digitalt, ökar möjligheten till spridning till

långt fler än de som deltog vid det aktuella tillfället.

De internationella fysiska besöken har minskat med anledning av införda restriktioner. Myndigheten tog i början av året emot 14 internationella besökare (106) från sju länder (23) vid åtta (59) tillfällen. Se avsnitt 4.4.1, Kunskapsuppbyggnad (Samlingsbesök) samt avsnitt 4.3.2 Volymer (Samlingsförvaltning).

Myndigheten har publicerat 17 vetenskapliga och populärvetenskapliga arbeten, vilket är betydligt fler än föregående år (9). Bland annat inbjöds myndigheten att bidra med en artikel, *Connectedness, consumption and climate change: the exhibition human nature*, om arbetet med utställningen *Human Nature* till tidskriften *Museum Management and Curatorship*. Medarbetare är efterfrågade som handledare för universitetsstudenter och doktorander. Under året har myndigheten tagit emot sammanlagt elva praktikanter från olika universitet och högskolor (8), en praktikant via Arbetsförmedlingen samt en gymnasieelev. Inga praoelever har tagits emot.

4.4.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer resultaten avseende kunskapsuppbyggnad som god. Myndigheten arbetar strategiskt för att bli en mer efterfrågad kunskapsresurs, både nationellt och internationellt. Genom samverkan med nationella och internationella intressenter har ett antal projekt och samarbeten pågått under året och verksamheten har därigenom fått ökad spridning.

Under året deltog myndigheten i sammanlagt 20 ansökningar för forskningsprojekt, varav tre som huvudsökande och anslagsförvaltare. Av de tre ansökningarna för vilka myndigheten var huvudsökande beviljades två. Totalt beviljades sju ansökningar, åtta fick avslag och flera väntar fortfarande på besked.

Internationella besök har även detta år bidragit till kunskapsuppbyggnad samt samarbeten inom olika verksamhetsområden, och myndigheten bedömer att detta sammantaget visar att det finns ett stort intresse för verksamheten och att den bedöms vara relevant. De reserestriktioner som på grund av covid-19 funnits under året har dock bidragit till att de internationella besöken varit betydligt färre.

Medarbetare vid myndigheten är efterfrågade som föreläsare, både nationellt och internationellt, och har under året spridit kunskap och erfarenheter genom ett drygt 40-tal föreläsningar och presentationer i varierande ämnen. Myndigheten har under året producerat 17 vetenskapliga och populärvetenskapliga arbeten från intendenten eller motsvarande. Detta sammantaget har bidragit till att sprida myndighetens verksamhet, kunskap och erfarenheter. Fler framföranden än vanligt har skett digitalt och spelats in, vilket bidragit till en möjlig ökad spridning. Detta har dock varit svårare att mäta.

4.5 Digital utveckling och ny teknik

Uppdrag: Myndigheten ska använda ny teknik för att utveckla alla delar av verksamheten. *Förordning (2007:1185) med instruktion för Statens museer för världskultur.*

Resultatindikatorer avseende digital utveckling och ny teknik

Ny teknik ska

- användas för att utveckla alla delar av verksamheten.

4.5.1 Digital utveckling och ny teknik 2020

Digital strategi

En övergripande digital strategi, *Världskulturmuseerna i en digital tid*, togs fram under året. Strategin belyser några av de verksamhetsområden som kommer att påverkas starkt av digitalisering. Digitaliseringen är idag en integrerad del i hela verksamheten och beaktas i beslut på alla nivåer. Strategin är tänkt att fungera som diskussionsunderlag, inspiration och vägledning för myndighetens digitala transformation.

Att tillgängliggöra verksamheten digitalt är avgörande för att nå ut såväl nationellt som internationellt. Med hjälp av digitala lösningar kan geografiska avstånd och vissa funktionshinder, men även gränser mellan länder, kulturer, vetenskapliga discipliner och institutioner överbryggas.

Google Arts & Culture

Google Arts & Culture är en global satsning med ambition att organisera världens konst, historia, kultur och platser eller objekt med underverksstatus, från fler än 2000 kulturinstitutioner i 80 länder, och göra dem nåbara för alla. Som ett resultat av ett partnerskap mellan Världskulturmuseerna och Google kan besökare sedan mitten av mars 2020 navigera virtuellt bland över 10 000 föremål, och över 300 föremål kan utforskas i detalj. Googles egna fotografier har tagit 360-graders bilder av utvalda utställningar som sedan fogats samman, vilket möjliggör navigering i över tolv utställningar på myndighetens museer. Med hjälp av StreetView-funktionen kan besökare röra sig runt i museerna, välja ut intressanta objekt och klicka sig närmare för att utforska objekten. Det är bland annat möjligt att besöka Medelhavsmuseets egyptiska gravkammare och koreagalleriet på Östasiatiska museet, besöka tehuset på Etnografiska museet samt få en bild av den interaktiva barnutställningen *Tillsammans* på Världskulturmuseet, utan fysisk förflyttning. Världskulturmuseernas samlingar får genom detta en ökad tillgänglighet.

Kulturnav

Arbetet med att implementera och utveckla samlingsdatabasens möjligheter att arbeta med auktoritetsposter i registret *Kulturnav* fortsatte. I första hand gäller det personposter med kända födelse- och dödsdatum samt expeditioner under 1800- och 1900-talen. I myndighetens databas har drygt 100 nya namnposter skapats. I dagsläget används totalt 53 av dessa av 15 andra institutioner i Digitalt museum¹⁰.

Wikimedia och Wikipedia

Arbetet med att tillgängliggöra fotografier på Wikimedia och information på Wikipedia fortsatte under året. Närmare 30 nya artiklar skapades, över 160 artiklar uppdaterades och cirka 250 bildfiler laddades upp.

Färgläggning av svartvita bilder med hjälp av AI

Myndigheten utforskade under året nya sätt att visualisera bildsamlingen. Ett sätt är att med hjälp av en AI-process färglägga svartvita bilder. Myndighetens bildsamling innehåller drygt en miljon bilder, varav merparten är svartvita. Tekniken öppnar därmed upp för nya presentationsmöjligheter, där slutresultatet av den färglagda bilden kommer att vara ett antagande av hur verkligheten såg ut vid den tidpunkt då bilden togs.

Videomapping

På Medelhavsmuseet har investering i infrastruktur för så kallad videomapping skett. Det är nu möjligt att projicera och berätta med rörligt bildmaterial på interiören i museibygnadens centralhall, vilket skapar förutsättningar att skapa visuella berättelser som inspirerar publiken att sätta innehållet i ett sammanhang som knyter an till museets verksamhet.

¹⁰ <https://dok.digitaltmuseum.org/sv/om>

Robotvisningar

På Världskulturmuseet testades en mobil robot för att skapa förutsättningar för enskilda att kunna styra och navigera på distans i utställningarna om de inte kan komma till museet. Detta möjliggör för besökare att både kommunicera med museets personal och röra sig fritt i de utställningsrum som tillgängliggörs för framtida robotvisningar.

3D-fotografering

Myndigheten har fortsatt att utveckla metoder för 3D-fotografering och prövat användning inom nya områden. Ett av de objekt som har tillgängliggjorts i 3D under året är en modell av det Gyllene Templet på Etnografiska museet. Att kunna visa föremålet i 3D möjliggör, i det här fallet, att besökaren virtuellt kan "gå" in i byggnaden och se dess fantastiska utsmyckningar.

Rekrytering

Under året rekryterades en teknisk producent, med inriktning mot digital teknik, till myndigheten.

4.5.2 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer kvaliteten avseende digital utveckling och ny teknik som god. Under året lanserades en övergripande strategi för myndighetens digitala utveckling – *Världskulturmuseerna i en digital tid* - som visar exempel på hur digitalisering kommer att påverka utveckling inom samtliga verksamhetsområden. Från att förstärka en utställningsupplevelse och erbjuda mer skräddarsydd interaktion till ökad självservice och kostnadseffektiv styrning av teknik i olika lokaler. Flera planerade aktiviteter för att bredda det digitala programutbudet och utveckling av pedagogiska koncept online har kunnat prioriteras under pandemin. En webbutik har lanserats och förberedelser har gjorts inför andra webbaserade boknings- och självservice-tjänster. Under året gjordes även framsteg inom området fotogrammetri, en teknik som används för att avbilda ett föremål med flera stillbilder och sedan sätta samman dessa till en tredimensionell bild som kan vridas och vändas via dator eller skrivas ut i 3D. Myndigheten har fortsatt att utveckla fler användningsområden för 3D-utskrifter av föremål i fullskala, till exempel för att erbjuda taktila inslag i utomhusutställningar eller för att ta fram måttanpassade stöd till mycket ömtåliga föremål vid utställningsmontage. Myndighetens framgångsrika arbete har gjort att vi även bistått andra museer med kompetens inom föremål i 3D. Fler än 40 000 (23 000) visningar har skett av myndighetens 3D-modeller sedan 19 maj 2017 och myndigheten har nu gjort 110 (88) modeller tillgängliga för allmänheten.

4.6 Samverkan

Uppdrag: Myndigheten ska samverka nationellt och internationellt med museer och andra aktörer, däribland det civila samhällets organisationer, för att nå största möjliga geografiska spridning och förankring. Myndigheten ska verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde. Myndigheten ska bedriva internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete. *Förordning (2007:1185) med instruktion för Statens museer för världskultur.*

Resultatindikatorer avseende samverkan

Samverkan ska bidra till

- att myndigheten finns representerad i nationella och internationella samarbeten och nätverk
- att kunskap om myndighetens verksamhet sprids
- en ömsesidig kunskapsutveckling för myndigheten och våra användare
- att skapa en ökad och långsiktig resurseffektivitet för myndigheten.

4.6.1 Samverkan 2020

Myndigheten har under året deltagit i ett stort antal fora för samverkan, bland annat inom forskning och utveckling, vid utställningsproduktion samt inom programverksamhet och pedagogisk verksamhet.

Myndigheten representeras i Centralmuseernas samarbetsråd, Centralmuseernas digitaliseringsnätverk, Digisams styrgrupp, Centralmuseernas FoU-nätverk, i Vetenskapsrådets nätverk för FoU-myndigheter, Samlingarna i Centrum (SIC), styrgruppen för Sveriges museers museiforskningsnätverk (FOMU) samt ett antal andra nätverk och arbetsgrupper. Myndigheten finns även representerad i Asia-Europe Museum Network (ASEMUS), European Association of South Asian Archaeology and Art, European Ethnology Museums Directors Group (EEMDG), The International Federation of Library Associations (IFLA), Kulturarv utan Gränser styrelse samt Svenska Istanbulinstitutets programråd.

Centralmuseernas samarbetsråd har under året träffats frekvent med anledning av pandemin. Förutom ordinarie möten, har 18 digitala avstämningar genomförts kring hanteringen av pandemins effekter på verksamheten och strategier inför tillfällig stängning respektive återöppning av publika delar. Centralmuseerna genomförde även en gemensam ansökan till svenska ESF-rådet för en förstudie inför ett gemensamt digitaliseringsprojekt. Ansökan beviljades och förstudien koordineras av Statens museer för världskultur.

Myndighetens chef deltog den 24–25 februari 2020 i en workshop vid Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul tillsammans med företrädare för svenska universitet, myndigheter och andra svenska medelhavsinstitut. Syftet med workshopen, som finansieras av Riksbankens Jubileumsfond, var att stärka samverkan mellan universiteten, myndigheterna och instituten när det gäller informationsflöden, tillgång till expertkunskaper och möjligheter till gemensamma satsningar inom forskning och kunskapsutveckling.

Sedan 2005 är myndigheten kontaktpunkt för Anna Lindh-stiftelsens svenska nätverk bestående av drygt 100 organisationer från civilsamhället, vilka på olika sätt arbetar för internationell och interkulturell dialog och förståelse. En rad av nätverkets aktiviteter anordnas av och äger rum på Världskulturmuseerna i form av seminarier, workshops, debatter och samtal. Som exempel kan nämnas *Intercultural Competence Training* som anordnas för civilsamhället i Euro-Med-länderna. Ett annat exempel är *Celebrating our Diversity Forum*, ett civilsamhällsforum för Euro-Med-länderna, för att främja inkluderande, hållbara och interkulturella städer. Detta forum anordnas i samarbete med Centre for Cultural and General Studies, Karlsruhe, Finnish Institute in the Middle East och Libanons UNESCO-kommission.

Forskning och utveckling, universitet och högskolor

Forsknings- och utvecklingsprojekten som bedrivs av och vid Världskulturmuseerna bygger i hög utsträckning på samverkan med museikollegor, högskolor, universitet och civilsamhälle. Världskulturmuseerna ingår i nätverk med ett stort antal lärosäten runt om i världen vilket ökar möjligheten att delta som partnerorganisation i forskningsansökningar. När myndigheten är huvudsökande finns så gott som alltid ett svenskt eller internationellt universitet med som samarbetspart. I de forskningsansökningar myndigheten varit huvudsökande för under 2020, är Göteborgs universitet och Uppsala universitet samarbetsparter.

Världskulturmuseerna samverkar löpande med olika forsknings- och undervisningsmiljöer vid Göteborgs universitet inom exempelvis statsvetenskap, historiska studier och lärarutbildningen. Sedan 2014 medverkar myndigheten genom föreläsningar och workshops i ämneslärarutbildningens delkurs *Hållbar utveckling med människan i centrum*. Världskulturmuseet har ett fortsatt samarbete med Varieties of Democracy (V-Dem) vid Göteborgs universitet. Det gäller utveckling av en digital gestaltning av V-Dems forskningsresultat i utställningen *Korsvägar* och som samarbetspartner i projektet *Demokrati finns inte – vi gör den!* som under året erhöll projektmedel från Riksantikvarieämbetet. Världskulturmuseet samverkade med Chalmers tekniska högskola kring kursen *Design thinking and innovation*, där en grupp studenter arbetade med att ta fram koncept för att knyta samman den fysiska och den digitala upplevelsen av museet, särskilt med anledning av covid-19.

Myndigheten inledde även, som ett led i förstudien till utställningsprojektet *Superfoods*, ett samarbete med New York State University / Fashion Institute of Technology (FIT) kring kursen *Exhibition & Experience Design*.

Efter ett tidigare genomfört så kallat sådd-projekt (2019) inleddes under året ett tvåårigt samarbete med Women's History Museum of Zambia (WHMZ), med målsättning att utveckla en digital och interaktiv plattform för att dela historiska samlingar och kvinnohistoria mellan Sverige och Zambia.

Myndigheten innehar genom Världskulturmuseet ordförandeskapet i den så kallade Kulturarvskademin, ett samverkansprojekt mellan universitetet och olika kulturarvsaktörer i Västra Götaland, på statlig, regional och kommunal nivå. Projektet bidrog under året till forskningssamarbeten och samarrangemang runt olika aspekter på kulturarv.

Program, utställningar och pedagogik

Vid planering av program, utställningar och pedagogiskt utbud är samverkan med externa aktörer en viktig del. Medelhavsmuseet fortsatte under året samarbetet med Re:Orient kring serien *Fokus Mellanöstern* och inkluderade Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) och Tensta konsthall som nya samarbetspartners. Etnografiska museets täljträffar arrangerades i samverkan med Slöjd Stockholm. Myndigheten samverkade även med Utbildningsradion (UR) kring kunskapsdelning med ett antal inspelade filmer på olika teman, se mer nedan.

Inom ramen för *Afrika pågår* ägde olika programpunkter rum tillsammans med ett flertal aktörer. Samarbetet med Konstfack och kursen *Research Lab* resulterade i en utställning där vernissagen på Etnografiska museet blev live-sänd med digital visning och kompletterades med en finissage på plats vid utställningsperiodens slut. Ett annat samarbete med Konstfack och Grafisk design och illustration resulterade i en fysisk vernissage som en del av *Afrosvensk historievecka*. Detta samarbete uppmärksammades i såväl SVT:s Kulturnyheter som Nyheterna i Sveriges Radio P4. *Afrosvensk historievecka* genomfördes i samarbete med CinemaAfrica, Just Africa, Art Comes First, Hallwylska museet samt Franska Institutet och pågick på både Etnografiska museet och Världskulturmuseet. Programmet innehöll bland

annat samtal med Amat Levin om hans debutbok *Slumpens barn*, i samarbete med Utbildningsradion och Västsverige mot rasism. Andra programpunkter var filmvisning och samtal med haute couture designern Imane Ayissi samt Amah Ayivi (*Marché Noir*).

Etnografiska museet genomförde tillsammans med Studieförbundet och Konstskolan Basis ett sommarkonstkollo för barn mellan 7–15 år. I slutet av augusti gästade Svenska Bonsaisällskapet Etnografiska museet med utställda bonsaier och workshops i parken. Världskulturmuseet samarbetade med Folkuniversitetet i en rad arrangemang som till exempel *Vetenskapsfestivalen* och *Alltinget*. Höstlovsaktiviteter i samband med *De dödas dag* skedde i samverkan med Mexikanska föreningen i Göteborg.

Livepodden *Inside the Box* utgår från föremål i samlingarna och dess relevans i vår samtid. Med stöd av Göteborgs universitet sändes podden i sju avsnitt där bland annat *Kongo – vilka äger landets historia?* och *Superfood - matkultur som aktivism* diskuterades. Genom samarbete med Utbildningsradion producerades sju filmer, med innehåll som till exempel *Tehuset 30 år*, *Afrosvenskar i historien* och *Japannördar genom tiderna*. Filmerna nådde upp till 500 tittare vid de olika sändningstillfällena, och antalet visningar på webben blev för året cirka 2 400.

I samband med utställningen *Magiska mönster* etablerades nya samarbeten med representanter för nordafrikansk berberkultur, vilka bidrog med kunskap till utställningen. De var också inplanerade att ansvara för delar av programverksamheten i anslutning till utställningen. Planerade program ställdes dock in på grund av covid-19.

Stockholmskällan är en digital och webbaserad resurs som innehåller mer än 30 000 bilder, kartor, dokument och litteraturtips om Stockholms historia. *Stockholmskällan* drivs av Stockholms stad och är resultatet av ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen och Stadsarkivet. Samarbete sker även med institutioner som Världskulturmuseerna, som under ett par års tid publicerat bilder, berättelser och information från samlingen på Stockholmskällans webbplats. Under 2020 har samarbetet fördjupats och resulterat i det digitala undervisningsmaterialet *Ett föremål berättar om kolonialism*, där målgruppen är gymnasieskolan och ämnet är svenskar i det koloniala Kongo. Antalet sidvisningar uppgick till 3 000 under året.

Sveriges historia är en digital undervisningsresurs för grundskolan, utformad av svenska museer och arkiv. Med museernas samlingar som bas får elever och lärare i hela landet en ny, interaktiv och kostnadsfri undervisningsresurs, som tar avstamp i läroplanen och som utarbetats i nära samarbete med skolan. *Sveriges historia* drivs av Statens Historiska Museer i samarbete med sjutton andra museer, bland annat Världskulturmuseerna. Etnografiska museet har bidragit med lektionsprogrammet *Den svenska slavön*, vilket behandlar svensk slavhandel och den svenska kolonin Saint Barthélemy.

Övrigt

Frågan om återlämnande av kulturföremål och mänskliga kvarlevor är mer aktuell än någonsin. Inom detta område deltar myndigheten i olika nätverk och arrangemang för kunskapsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte, både nationellt och internationellt. I mars 2020 medverkade överintendenten som talare och panelist vid seminariet *A Human Rights Focus*, anordnat av University of British Columbia och FN-organet EMRIP (The Expert Mechanism on the Rights of Indigenous Peoples) i Vancouver. Inbjudna internationella experter inom repatriering samt representanter för ursprungsbefolkningar med flera deltog. I anslutning till seminariet hölls en dialog mellan myndigheten och representanter från ursprungsfolket Yaqui, kring ett specifikt repatrieringsärende.

I samverkan med Riksantikvarieämbetet och Svenska Unescorådet genomförde Världskulturmuseerna ett digitalt seminarium med anledning 50-årsjubileet för Unescos konvention mot illegal handel med kulturföremål.

Myndigheten samverkar även inom administration, stödfunktioner och hållbarhetsfrågor, bland annat genom deltagande i Nätverk om ekonomistyrning för statliga museer (NEMUS), avseende utveckling av ekonomi- och verksamhetsstyrning, samt genom deltagande i museernas upphandlingsgrupp.

Se även avsnitt 4.2.1.2 Utställningar, 4.7.1 Agenda 2030 och 4.5.1 Digital utveckling och ny teknik.

4.6.2 Volymer

Volymer inom samverkan nämns även under avsnitt 4.3.1 Samlingsförvaltning, 4.4.2 Volymer (Kunskapsuppbyggnad) och 4.7.1 Agenda 2030.

4.6.3 Resultatbedömning

Myndigheten är en efterfrågad samarbetspart både nationellt och internationellt och eftersträvar aktivt olika typer av samarbeten. Myndighetens medarbetare finns representerade i en rad samarbeten och nätverk, vilket ger möjlighet till fördjupat professionellt kunnande och en ökad spridning av verksamheten. Formaliserade samarbeten ger möjlighet till utbyte av kunskap och kompetens inom en mängd områden.

För resultat avseende samverkan, se även avsnitt 4.3.3 Resultatbedömning (Samlingsförvaltning), 4.4.3 Resultatbedömning (Kunskapsuppbyggnad) och 4.7.1 Agenda 2030.

4.7 Agenda 2030

Inom ramen för myndighetens övergripande systematiska miljö- och hållbarhetsarbete återfinns flera av de globala hållbarhetsmålen, till exempel mål sju om hållbar energi, mål 13 om att bekämpa klimatförändringar och mål tolv om hållbar konsumtion och produktion. Åtgärder sker löpande för att minska myndighetens miljöpåverkan. Bland annat genom insatser för energibesparing, översyn och uppföljning av rutiner för tjänsteresor och genom kontinuerlig uppföljning och förbättringar i materialanvändning och avfallshantering. Myndigheten ingår i det regionala åtgärdsprogrammet för de nationella miljömålen - *Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland*. De nationella miljömålen behandlar samma utmaningar som berörs i den ekologiska dimensionen av Agenda 2030 och myndighetens åtaganden i programmet ger därmed en positiv effekt även till de globala hållbarhetsmålen.

Flera mål berörs återkommande i myndighetens publika aktiviteter, vilket bidrar till en ökad medvetenhet och till kunskapsutbyten om Agenda 2030 för museernas fysiska och digitala besökare och samarbetspartners. Ett par exempel nämns nedan.

Myndigheten har ett pågående samarbete med Den globala skolan, Universeum och Göteborgs centrum för hållbar utveckling. Tillsammans erbjuder man lärarfortbildning kring de globala målen. Vidare finns ett samarbete med Göteborgs universitet för kursen *Hållbar utveckling med människan i centrum HUM*, där myndighetens pedagoger och intendenterna under 2020 genomfört en föreläsning och flera workshops.

4.7.1 Insatser för att bidra till genomförandet av Agenda 2030

4.7.1.1 Mål 10: Minskad ojämlikhet

I myndighetens vision fastslås att myndigheten ska arbeta för att skapa en större, mänskligare och mer inkluderande värld samt gagna livslångt lärande. Konkret innebär det bland annat att skapa större möjligheter för alla att ta del av myndighetens verksamhet såväl på plats som på distans. Exempel på detta arbete är anpassad verksamhet för olika grupper, som till exempel en fortsatt satsning på digitalisering av föremål i 3D-format som ger möjlighet till detaljstudier utan ett fysiskt museibesök, textning av filmmaterial samt fri tillgång till digitaliserat informationsmaterial. Under året lanserades även möjligheten att besöka Världskulturmuseerna digitalt genom Google Arts & Culture. Med hjälp av StreetView-funktionen finns mer än 10 000 föremål tillgängliga.

Genomgående i utställningsprojekt och andra publika aktiviteter görs analyser kring målgrupper och representation.

Myndigheten har under året infört så kallad kompetensbaserad rekrytering, en metod med syfte att minska risken för ojämlika och osakliga rekryteringar. Inom ramen för det interna utbildningsforumet, *Världskulturakademin*, har teman för kompetensutveckling inom myndigheten varit digital utveckling, inkludering och mångfald.

Genom podcastserien *Inside the box*, som produceras tillsammans med Göteborgs universitet, kritiska kulturarvsstudier och Folkuniversitetet, problematiseras historiska och samtida skeenden som motvikt till en ofta ensidig bild av vår gemensamma historia och nutid.

Se även avsnitt 4.2.1.8 Tillgänglighet för personer med funktionsvariation.

4.7.1.2 Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Myndigheten arbetar kontinuerligt med verksamhet som lyfter aktuella frågor och vänder sig till en bred publik. I utställningen *Human Natures* avslutande del *Framtider*, får besökaren perspektiv på de utmaningar och möjligheter världen står inför. "Tänk globalt och agera lokalt" är utgångspunkten för *Beyond Efficiency*, ett forskningsprojekt som undersöker hur vi skulle kunna leva mer hållbart. I fokus står vardagslivet och möjligheterna att skapa lokala kretslopp för vatten, mat och organiskt avfall. Projektet är designdrivet, vilket innebär att en stor del av forskningen sker genom skisser och modeller. Fem designexperiment presenteras: kompostpallen, den vattenfria toaletten, vattenfraktioneraren, biokolsspisen och mellanrumstornen. Designexperimenten har som målsättning att väcka frågor och diskussion, samt visar en bild av en möjlig framtid.

Myndigheten samverkar med fastighetsägare och andra berörda aktörer, till exempel återvinningscentraler, för kontinuerlig uppföljning och förbättring av materialhantering, avfallsflöden och kemikaliehantering med farligt avfall.

Se nedan om specifikt arbete med hotat kultur- och naturarv.

4.7.1.3 Delmål 11.4: Skydda världens kultur- och naturarv

Uppdraget

Sedan 2017 har myndigheten en årlig anslagsförstärkning för att utveckla och driva ett långsiktigt arbete i syfte att främja skyddet av hotade kulturarv och för att informera om problemen med den illegala handeln med kulturföremål. Myndigheten arbetar tvärande med frågan och samverkar med andra experter och myndigheter på nationell, nordisk och

internationell nivå. En intendent är anställd med uppdrag att arbeta med området hotade kulturarv.

Informationskampanjer och informationsmaterial

Myndigheten driver en webbaserad informationskampanj mot illegal handel med kulturföremål, riktad till allmänheten. Kampanjen genomförs i samarbete med Riksantikvarieämbetet, Svenska Unescorådet och svenska ICOM. Under 2020 har myndighetens hemsida omarbetats och kampanjens hemsida är under omarbetning.

Under 2020 har myndigheten, i samarbete med ICOM, översatt *ICOM:s röda listor för kulturföremål i fara* för Kina och Jemen till svenska. Därmed finns fyra av dessa röda listor översatta till svenska, sedan tidigare även Syrien och Irak. Listorna finns tillgängliga på museerna i tryckt format samt även digitalt som PDF på ICOM:s hemsida¹¹.

Samverkan

Inom ramen för informationskampanjen ingår myndigheten i en nationell samverkansgrupp som förvaltas av Riksantikvarieämbetet och Svenska Unescorådet. Under 2020 hade gruppen ett digitalt möte, som myndigheten medverkade i. Som en följd av pandemin ställdes flera nätverksmöten in, däribland mötet för det nordiska nätverket, som myndigheten även ingår i.

Som en resurs för tull och polis i Norden har myndigheten sedan tidigare upprättat en e-postlista knuten till specialistkompetenser rörande materiell kultur från Syrien och Irak samt med specialister från Kungliga biblioteket och specialist på judisk materiell kultur. Genom denna lista kan experter bistå tull, polis och Riksantikvarieämbetet med kulturhistoriska bedömningar av misstänkta föremål. Polis kan därigenom få underlag för bedömning om det finns grund för att ta föremål i beslag. Under året har expertlistan fått en förfrågan från Statens museer för världskultur efter ett erbjudande om köp av en handskrift, tre frågor från polisen samt en fråga från Tullverket.

Utställningar och publika program

Under våren samarbetade myndigheten med Tensta konsthall kring programpunkter rörande utställningen *The Invisible Enemy Should Not Exist* (Room G) av Michael Rakowitz. Utställningen är inlånad till Tensta konsthall och fokuserar på det assyriska palatset i Nimrud i dagens Irak och dess förstörelse i både historisk och modern tid. En relief från palatset finns idag på Nationalmuseum, med en gipskopia på Medelhavsmuseet.

Myndigheten deltog under våren i en föreläsningsserie arrangerad av Svenska Afghanistankommittén i Lund, med fokus på Afghanistan. Myndighetens bidrag var en föreläsning med titeln *Afghanistans hotade kulturarv och hur vi i Sverige skulle kunna bidra till skyddet*.

På Världskulturmuseet har utställningsmontern *Till salu?* innehållande föremål med god proveniens ur samlingarna visats. Föremålen används som utgångspunkt i visningsverksamheten för att tala om hotade kulturarv och illegal handel med kulturföremål. Montern har under hösten 2020 tillfälligt tagits bort för att ge utrymme åt en temporär utställning.

Den 14 november 2020 firades 50-årsdagen av Unescos *Konvention om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturegendom* från 1970. Firandet uppmärksammades av myndigheten med ett digitalt seminarium, *50 år i kulturföremålen tjänst*, vilket var ett samarrangemang mellan myndigheten, Riksantikvarieämbetet och Svenska Unescorådet. Seminariet öppnades av

¹¹ <https://icom.museum/en/resources/red-lists/>

kulturminister Amanda Lind och bland de inbjudna talarna fanns bland annat representanter för Unesco, Interpol, svenska ICOM och Noa (nationella operativa avdelningen inom svenska polisen) samt nationella och internationella specialister på ämnet.

4.7.1.4 Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Utställningen *Human Nature*, som handlar om hållbar konsumtion, flyttades under året från Världskulturmuseet till Etnografiska museet i Stockholm. Utställningen syftar till att öka kunskapen hos besökarna och ge incitament till ett mer hållbart beteende. *Human Nature* tar upp aktuella teman som på olika sätt hanterar människans relation till naturen, de klimatförändringar världen står inför och våra konsumtionsmönster. På Etnografiska museet har utställningen fått delvis nytt innehåll, både i de befintliga delarna och en helt ny del, *Framtider*, vilken tittar på framtida utmaningar och möjliga lösningar. Utställningen har inneburit flera samarbeten med universitetsvärlden, bland annat med Kungliga Tekniska Högskolan, Chalmers tekniska högskola och Sveriges lantbruksuniversitet.

Myndigheten gjorde under året ett gästspel under en Lärarfortbildning i Jönköping, arrangerad av Den Globala skolan, där den digitala lärresursen *Human Nature skola* och utställningen *Human Nature* presenterades som en av flera programpunkter. 35 lärare deltog i workshopen.

Världskulturmuseet har sedan 2015 ett samarbete med *Tråd och trade*, vilka tidigare medverkat i myndighetens programutbud och tillverkat väskor av museets gamla vepor, som sålts i Världskulturmuseets butik. Samarbetet under året innehöll planering inför tillverkning av myndighetens profilkädrar. Detta skulle ha färdigställts under 2020 men blev pausat på grund av pandemin och planeras att återupptas under 2021.

Inköp- och upphandling är en av myndighetens betydande indirekta miljöaspekter. I arbetet med att minska miljöpåverkan ingår fortlöpande att ställa miljö- och hållbarhetskrav i upphandling och inköp. Vidare har ett arbete initierats för att öka cirkulariteten inom särskilt resurskrävande områden, som till exempel utställningsproduktion.

4.7.1.5 Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Genom flera forskningsprojekt, utställningsprojekt, publika programpunkter och nätverk samarbetar myndigheten kontinuerligt och på flera plan med minoritetsgrupper, kollegor i museivärlden och organisationer/nätverk med fredsbevarande och inkluderande syfte. Exempel på detta är dialogprojektet *Afrika pågår* med huvudsaklig ambition att lyfta fram nya perspektiv på den afrikanska kontinenten, aktivera samlingarna med ursprung i Afrika och uppmuntra till reflektion och diskussion om afrosvenskars bidrag till den svenska historien och om Sveriges plats i världen. En viktig del av projektet är medverkan i den årligen återkommande *Afrosvenska historieveckan*. Ett annat exempel är samarbetsprojektet med det sociala företaget *Tråd och trade*, som nämns ovan. Ett företag där personer som invandrat till Sverige får möta den svenska arbetsmarknaden. Företaget syftar på beställning samtidigt som de anställda erbjuds arbets- och språkträning.

Vidare har myndigheten fått finansiering för ett tvåårigt samarbetsprojekt med Women's History Museum of Zambia (WHMZ). I projektet ska en digital och interaktiv plattform utvecklas, för att dela historiska samlingar och kvinnohistoria mellan Sverige och Zambia. WHMZ använder kulturarvet för att berätta om kvinnors historia och därigenom stärka kvinnors rättigheter och delaktighet i civilsamhället.

Genom uppdraget att samordna det svenska nätverket för Anna Lindh-stiftelsen, genomfördes under året flera dialogprojekt med stärkande och överbyggande aktiviteter. Ett av dessa har resulterat i utställningen *Mind the Gap*, som visas på Världskulturmuseet.

4.7.1.6 Delmål 16.5: Bekämpa korruption och mutor

Ett korruptionsfritt samhälle är en av förutsättningarna för genomförandet av de flesta målen i *Agenda 2030*. Myndigheten har under året arbetat med frågor kring korruption genom deltagande med en representant i det statliga *Myndighetsnätverket mot korruption*. Frågan ingår även i myndighetens introduktionsdagar för nyanställda.

4.7.2 Volymer

Myndigheten har under året arbetat med *Agenda 2030* som en integrerad del av verksamhetens mål och aktiviteter. Se vidare avsnitt 4.7.1 Agenda 2030.

4.7.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer att verksamheten i hög grad, på såväl nationell som internationell nivå, bidragit till att uppnå målen i *Agenda 2030*.

4.8 Organisation och kompetensförsörjning

4.8.1 Organisation och kompetensförsörjning 2020

4.8.1.1 Organisation

Organisationens struktur är i grunden en matrisorganisation som har anpassats efter myndighetens geografiska spridning på olika verksamhetsorter. Myndighetens kärnverksamhet organiseras i tre avdelningar: Samling, Innehåll och lärande och Publika möten. Enheterna Kommunikation och marknad samt Ledningskansli är stödfunktioner. Samtliga avdelningar och enheter har besökare och användare i fokus samt har hela myndigheten som sitt arbetsfält, med medarbetare placerade på båda orterna. Huvuddelen av Ledningskansliet är förlagt till Göteborg.

I myndigheten finns sedan 2016 ett antal tvärande råd, som till exempel utställningsråd, accessionsråd och ett råd för etiska frågor. Syftet med råden är att skapa delaktighet, transparens och utveckling samt att bereda frågor inför beslut.

Under året har myndigheten haft två verksamhetsdagar för samtliga medarbetare med fokus på verksamhetsutveckling och omvärldsbevakning. Arbetsmiljö har också varit ett viktigt fokus då pandemin skapat nya utmaningar och ställt nya krav på hanteringen av arbetsmiljön.

4.8.1.2 Medarbetare

Myndigheten har under året haft 210 anställda: 140 med tillsvidareanställning, 24 med visstidsanställning och 46 med visstidsanställning på timbasis. Av dessa är 138 kvinnor och 72 män, vilket motsvarar 66 procent kvinnor och 34 procent män (65/35). Under året rekryterades sammanlagt sju personer, tre kvinnor och fyra män. Antalet tillsvidareanställda har ökat sedan 2019, från 136 till 140 personer, en ökning med 2,9 procent. Antalet årsarbetskrafter under året har varit 129. För 2019 var denna siffra 135, och för 2018 var antalet 128¹².

¹² Antalet årsarbetskrafter som redovisades i ÅR 2018 har reviderats från 122 till 128. I ÅR 2018 inkluderades inte behovsanställd personal på timbasis, vilket förklarar skillnaden i antalet redovisade årsarbetskrafter.

4.8.1.3 Kompetensförsörjning

Åtterrappporteringskrav: Myndigheten ska, enligt *Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag*, redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. *Förordning (2008:747)*

Åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion, regleringsbrev eller annat beslut

Myndigheten genomför kompetensförsörjningsanalyser som uppdateras årligen. 2020 tvingades myndigheten till omfattande besparingsåtgärder med anledning av pandemin, vilka även inkluderat personalneddragningar. Under våren genomförde myndigheten en mer omfattande verksamhets- och kompetensanalys, med utgångspunkt i pandemins ekonomiska- och verksamhetsmässiga konsekvenser på kort och lång sikt. Analysen resulterade i ett omställningsarbete för att anpassa kostnader till lägre intäktspåslag samt genomföra åtgärder för att bättre kunna fullgöra myndighetens uppdrag utifrån förändrade förutsättningar och nya krav från omvärlden. Omställningen resulterade i en övertalighet motsvarande nio tjänster samtidigt som ett antal nya yrkesroller inrättades, till exempel kring digital utveckling och lärande. Myndigheten har även tvingats vakanshålla flera centrala anställningar. Långsiktigt är det inte hållbart då myndigheten är i behov av flera intendenttjänster samt förstärkning av kompetens för att driva den digitala utvecklingen.

Även inom ramen för det interna utbildningsforumet, *Världskulturakademin*, har myndighetens digitala utveckling och strategi stått i fokus. Även inkludering, mångfald, medarbetarskap och organisationskultur har varit teman för kompetensutvecklingen inom myndigheten.

Bedömning av hur de vidtagna åtgärderna bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter

Implementeringen av omställningsarbetet påbörjades vid årsskiftet 2020/2021 varför det är för tidigt att bedöma resultatet av arbetet. De digitala satsningar som gjorts har på ett övergripande plan gett positiva resultat vilket avspeglar sig i en vidare spridning av verksamheten. Världskulturmuseerna har, med ny kompetens och nya arbetssätt, utvecklat förmågan att använda digitala lösningar för att fullgöra myndighetens uppdrag.

4.8.2 Volymer

Följande uppgifter är hämtade ur personalsystemet Primula.

4.8.2 Personalstatistik Volymer						
Könsfördelning *)	Antal 2020	Antal 2019	Antal 2018	Fördelning i procent 2020	Fördelning i procent 2019	Fördelning i procent 2018
Kvinnor	138	144	151	66	65	64
Män	72	76	85	34	35	36
Summa	210	220	236	100	100	100
Anställningsform *)	2020	2019	2018	Fördelning 2020	Fördelning 2019	Fördelning 2018
Tillsvidare	140	136	142	67	62	60
Visstid	24	29	36	11	13	15
Timavlönade	46	55	58	22	25	25
Summa	210	220	236	100	100	100
Rekryteringar	2020	2019	2018	Fördelning 2020	Fördelning 2019	Fördelning 2018
Kvinnor	3	16	21	43	67	81
Män	4	8	5	57	33	19
Summa	7	24	26	100	100	100
Avgångar	2020	2019	2018	Fördelning 2020	Fördelning 2019	Fördelning 2018
Kvinnor	11	20	18	65	95	72
Män	6	1	7	35	5	28
Summa	17	21	25	100	100	100

*) Avser bemanningsläget per 31/12 respektive år.

4.8.3 Resultatbedömning

Myndigheten bedömer kvaliteten avseende organisation och kompetensförsörjning som god. Myndigheten fick under året ställa om kompetensförsörjningsplaneringen och anpassa verksamheten till de omständigheter som covid-19 medförde. De kompetensförsörjningsmål som under året fick bäst effekt var inom det digitala området, där myndigheten tagit ett kliv i rätt riktning, med flera insatser som gett önskad effekt. Ett fortsatt utvecklingsbehov finns för att genomföra myndighetens digitala strategi.

4.9 Lokaler

Åtterrporteringskrav: Statens museer för världskultur ska, enligt regleringsbrevet, specificera myndighetens totala lokalkostnader för 2020 enligt följande:

- Hyra
- El och uppvärmning
- Reparationer och underhåll
- Övriga driftskostnader

Kostnaderna ska fördelas per hyresvärd.

Lokalkostnader (tkr)	2020	2019	2018
Lokalhyra	66 660	66 253	65 020
varav:			
- Statens fastighetsverk	62 274	62 095	60 928
- Kungsleden AB	3 308	3 085	3 028
- Riksantikvarieämbetet	1 078	1 073	1 064
El och fjärrvärme	2 105	2 109	2 405
Reparationer och underhåll	314	55	366
Övriga driftskostnader	2 700	3 429	2 908
Totalt (tkr)	71 779	71 846	70 699

4.10 Avtal för konstnärers ersättningar (MU-avtalet)

Åtterrporteringskrav: Myndigheten ska i enlighet med regleringsbrevet redovisa utbetalda ersättningar till konstnärer som gjorts i enlighet med MU-avtalet (gällande avtal mellan staten och berörda konstnärsorganisationer om konstnärers medverkan och ersättning vid utställning av konstverk)

Utbetalda ersättningar till konstnärer under året

Myndigheten har inte genomfört några utbetalningar i enlighet med MU-avtalet under året.

4.11 Avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet

Avgiftsfinansierad verksamhet 2020

Världskulturmuseernas avgiftsintäkter genereras av butiksförsäljning, visningar och övriga intäkter vilka till största delen utgörs av hyres- och konferensintäkter.

Butiksförsäljning är den enda verksamhet som bedrivs med målsättning full kostnadstäckning. Utbudet i butikerna är anpassat till de olika museernas profiler och är en viktig del av verksamheten. Under 2020 uppvisar museibutikerna ett underskott. Kommande år förväntas underskottet hämtas in genom anpassning av pris- och kostnadsnivå. Myndigheten har i slutet av året utvecklat en möjlighet för digitala och fysiska besökare att handla digitalt. Utfallet av satsningen förväntas ge ett positivt resultat under kommande år. Intäkter av entréer och visningar budgeterades till 2 000 tkr i regleringsbrevet, medan utfallet blev 774 tkr. Utfallet förväntades överstiga regleringsbrevet då två utställningar för betalande besökare var planerade under 2020. Den pågående pandemin har försämrat utfallet för både varuförsäljning, entréer och visningar i betydande omfattning.

Övriga avgiftsintäkter minskar i förhållande till budgeterade 7 300 tkr med 2 287 tkr. Intäkterna från externa hyresgäster följde budget medan intäkterna från konferensbesökare minskade i stor omfattning.

Avgifts-finansierad verksamhet	Över/underskott t.o.m. 2018	Över/underskott 2019	Budget i regleringsbrev		Intäkter 2020	Kostnader 2020	Över/underskott 2020	Ack. över/underskott utg 2020
			Intäkter	Kostnader				
Verksamhet med full kostnadstäckning								
Försäljning av varor	-114	-214	3 300	3 300	1 492	1 767	-275	-603
Undersökn, utredn. andra tjänster	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa	-114	-214	3 300	3 300	1 492	1 767	-275	-603
Övrig avgiftsbelagd verksamhet								
Entréer och visningar			2 000		774			
Övrigt			7 300		5 013			
Summa			9 300		5 787			

Bidragsinkomster 2020

Världskulturmuseernas bidragsinkomster uppgår under 2020 till 4 463 tkr vilket är 2 063 tkr mindre än föregående år.

Statliga bidrag har tidigare tagits emot främst för olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Satsningen på moderna beredskapsjobb i staten har under 2020 minskat vilket påverkat bidragen från Arbetsförmedlingen. Under 2020 har myndigheten även fått bidrag till utvecklings- och forskningsprojekt. Bidragsfinansierad verksamhet har minskat då flera internationella samarbetspartner inte kunnat fullfölja forskningsprojekt eller ingå nya samarbeten under rådande pandemi.

Viktigt att poängtera är att projekt ofta löper under flera år och medel därför periodiseras mellan de år aktiviteterna pågår.

Bidragsinkomster	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Erhållna bidrag - inomstatliga			
Arbetsförmedlingen	1 079	1 355	1 073
Svenska Institutet	570	555	332
Kulturrådet	0	0	0
FOU bidrag	1 417	1 100	640
Övriga myndigheter	200	0	0
Summa	3 266	3 010	2 045
Erhållna bidrag från fonder, stiftelser, m. fl.			
Kungliga Vitterhetsakademien	0	0	0
Anna Lindh Stiftelsen	700	700	600
A G Leventis Foundation	0	0	0
Riksbankens Jubileumsfond	0	676	0
Övriga fonder, stiftelser etc	170	0	953
Bidrag från enskilda	0	0	8
Summa	870	1 376	1 561
Erhållna bidrag från EU-institutioner och övriga länder			
EU-projekt	327	306	330
Bidrag från övriga länder	0	1 834	501
Summa	327	2 140	831
Erhållna bidrag erhållits från myndighet till bidrag			
Summa	0	0	0
Totala bidragsinkomster	4 463	6 526	4 437

5 Finansiell redovisning

5.1 Ekonomiskt resultat och ställning

Det ekonomiska utfallet för 2020 visar att 194 959 tkr av årets tilldelade anslag har förbrukats. Det innebär att 450 tkr av anslagskrediten kommer att belasta myndighetens anslagssparande. Myndighetens resultat har påverkats i hög grad av den rådande pandemin och verksamheten har anpassats för att möta intäktsbortfallet.

Verksamhetens totala intäkter har minskat med 6 579 tkr (-3 procent) jämfört med 2019. Anslaget har ökat med 4 215 tkr (+2 procent) och har inte förändrats under året.

Avgiftsintäkterna har minskat med 7 269 tkr (- 50 procent) vilket förklaras av den pågående pandemin.

Bidragsintäkterna har minskat med 3 407 tkr (-46 procent) jämfört med 2019. Dessa har påverkats av pandemin. De minskade finansiella intäkterna -118 tkr förklaras av förändringen av räntan från Riksgälden.

Verksamhetens kostnader 2020 har minskat med 6 730 tkr (-3 procent) jämfört med 2019. Minskningen av personalkostnader med 4 948 tkr (-5 procent) förklaras av återhållsamhet och vakanshållning under året. Kostnader för lokaler har ökat marginellt under året med 67 tkr. Övriga driftskostnader har minskat med 2 398 tkr (-6 procent).

Kapitalkostnadernas ökning med 700 tkr (+6 procent) förklaras av ökade avskrivningar som en följd av den inventering som genomfördes av myndighetens anläggningar.

5.2 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (tkr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	194 959	190 744
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	7 279	14 548
Intäkter av bidrag	3	4 062	7 469
Finansiella intäkter	4	2	120
Summa		206 302	212 881
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-85 872	-90 820
Kostnader för lokaler	6	-71 779	-71 846
Övriga driftkostnader	7	-35 978	-38 376
Finansiella kostnader	8	-5	-22
Avskrivningar och nedskrivningar	10-12	-12 865	-12 165
Summa		-206 499	-213 229
Verksamhetsutfall		-197	-348
Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	0
Lämnade bidrag		0	0
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	-197	-348

5.3 Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	1 458	1 604
Summa		1 458	1 604

Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	8 509	9 647
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	46 308	45 220
Pågående nyanläggningar		0	0
Summa		54 817	54 867
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	13	1 649	1 238
Summa		1 649	1 238
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	14	340	2 096
Fordringar hos andra myndigheter	15	3 651	3 159
Övriga kortfristiga fordringar	16	46	48
Summa		4 037	5 303
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	17	18 975	20 139
Övriga upplupna intäkter	18	0	102
Summa		18 975	20 241
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	743	89
Summa		743	89
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	5 443	0
Kassa och bank		19	37
Summa		5 462	37
SUMMA TILLGÅNGAR		87 142	83 379

KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
Myndighetskapital	21		
Statskapital	22	41	41
Donationskapital	23	8 039	7 799
Balanserad kapitalförändring	24	4 338	4 687
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	-197	-348
Summa		12 221	12 179
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	25	204	0
Övriga avsättningar	26	941	826
Summa		1 145	826
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	27	48 335	44 768
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	28	0	398
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	29	2 459	3 042
Leverantörsskulder	30	10 512	10 450
Övriga kortfristiga skulder	31	1 208	1 434
Summa		62 514	60 092
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	32	6 562	6 011
Oförbrukade bidrag	33	4 066	3 665
Övriga förutbetalda intäkter	34	633	606
Summa		11 261	10 282
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		87 142	83 379

5.4 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag, tkr	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid					
8:1 ap.4 Statens museer för världskultur	261	194 305	194 566	195 016	-450
Summa	261	194 305	194 566	195 016	-450
Finansiella villkor för anslag - UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid					
Anslag	Anslagskredit	Anslagsbehållning som disponeras	Indrag av anslagsbelopp		
		2020			
8:1 Centrala museer: Myndigheter					
ap.4	5 880	3 %	0		

Anslagssparandet prövas efter eventuell omfördelning av anslagssparande. Tabellen inkluderar anslagssparande och anslagskredit som i förekommande fall disponeras enligt 7 och 8 §§ anslagsförordningen (2011:223).

Anslaget är räntebärande.

Övriga villkor

Låneram (enl. 7 kap. 1 § budgetlagen)	54 000
Räntekontokredit (enl. 7 kap. 4 § budgetlagen)	18 420

5.5 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Som periodavgränsningspost ska belopp överstigande 50 tkr bokföras (motsvarande regler gällde för 2019).

Kostnadmässig anslagsavräkning tillämpas.

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Ingående skuld 350 tkr har minskat med 57 tkr till 293 tkr.

Full kostnadstäckning

Försäljning av varor i museernas butiker har krav på full kostnadstäckning vilket innebär att verksamheten är helt skild från anslaget och bär samtliga direkta och indirekta kostnader. Resultatet redovisas separat i tabell under avgiftsredovisningen.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr och en beräknad nyttjandeperiod på över tre år definieras som anläggningstillgångar liksom förbättringsutgifter på annans fastigheter. Undantag görs för datorer vilka aktiveras även om anskaffningsvärdet understiger gränsvärdet. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider baseras på bedömd nyttjandeperiod, men generellt gäller:

3 - 5 år	Datorer och kringutrustning
3 - 5 år	Immateriella anläggningstillgångar
3 - 10 år	Maskiner och tekniska anläggningar, basutställningar, förbättringsutgifter
15 år	Lagerhyllor
Ingen avskrivning	Kulturtillgångar

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas bli betalda. Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulder har tagits upp till de belopp varmed de beräknas betalas.

Avsättningar

Avsättningar har gjorts för lokala utvecklingsmedel enligt avtal.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare			
Lön	2020	2019	2018
Överintendent			
Ann Follin	1 301	1 280	1 250

Anmälan om styrelseuppdrag till Årsredovisningen 2020

SMVK ska, enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, i årsredovisningen uppge uppdrag som ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen har i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Styrelseuppdrag i annan statlig myndighet

Ann Follin har innehaft följande styrelseuppdrag i annan statlig myndighet 2020:
Vice ordförande, ledamot i Göteborgs universitets styrelse

Styrelseledamot i aktiebolag

Ann Follin har inte innehaft något styrelseuppdrag i aktiebolag 2020

Övriga förtroendeuppdrag

Ann Follin har innehaft följande övriga förtroendeuppdrag 2020:

Representant i Göteborgs universitets revisionsutskott

Medlem av Deutsches Museums Kuratorium

Suppleant i bostadsrättsförening, BRF Bukten 1

Vice ordförande i ASEMUS (Asia-Europe Museum Network)

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2020	2019	2018
Totalt	4,94	5,45	4,63
Andel 60 dagar eller mer	52,89	56,79	45,26
Kvinnor	5,86	6,64	5,49
Män	3,37	3,43	3,14
Anställda - 29 år	2,71	4,61	1,87
Anställda 30 år - 49 år	4,48	4,09	6,02
Anställda 50 år -	5,77	7,57	3,12

NOTER		2020-12-31	2019-12-31
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	194 959	190 744
	Summa	194 959	190 744
	Summa "Intäkter av anslag" i resultaträkningen (194 959 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (195 016 tkr) i anslagsredovisningen UO 178:1ap 4. Orsaken är att minskningen, 57 tkr, semesterlöneskuld som intjänats före år 2009 belastar anslaget men inte redovisas som kostnader i resultatredovisningen.		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	2 632	6 185
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	4 647	8 363
	Summa	7 279	14 548
	Minskningen av övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar förklaras av den betydande effekt som pandemin har haft för myndighetens intäkter.		
Not 3	Intäkter av bidrag		
	Statliga givare	3 266	3 011
	Fonder, stiftelser m.fl.	870	1 375
	EU-projekt	327	306
	Bidrag från övriga länder	0	1 834
	Summa erhållna bidragsinkomster	4 463	6 526
	Periodisering av pågående bidragsprojekt	-401	943
	Summa bidragsintäkter	4 062	7 469
	Minskningen av bidrag förklaras av den effekt som pandemin har haft för att ansöka och genomföra bidragsfinansierad verksamhet.		
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	2	120
	Summa	2	120

Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	57 462	60 155
	- Varav arvoden till ej anställd personal	208	361
	Övriga kostnader för personal	28 410	30 665
	Summa	85 872	90 820
Not 6	Kostnader för lokaler		
	Lokalhyra	66 660	66 253
	El och fjärrvärme	2 105	2 109
	Reparationer och underhåll	314	55
	Övriga kostnader	2 700	3 429
	Summa	71 779	71 846
	Myndigheten har genomfört vissa besparingar under de perioder fastigheten pga pandemin inte haft publik verksamhet.		
Not 7	Övriga driftkostnader		
	Bevakning, reparationer och underhåll	4 192	3 650
	Resor, information m.m.	5 383	8 164
	Köp av varor	6 098	6 859
	Köp av tjänster	20 588	19 747
	Reaförlust vid utrangering	128	7
	Förändring av varulager	-411	-51
	Summa	35 978	38 376
Not 8	Finansiella kostnader		
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	7
	Övriga finansiella kostnader	5	15
	Summa	5	22
Not 9	Årets kapitalförändring		
	Avgiftsfinansierad verksamhet, förändring	-275	-214
	Bidragsfinansierad verksamhet, förändring	78	-134
	Summa	-197	-348

Årsredovisning 2020

Not 10	Immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	5 281	4 436
	Årets anskaffningar	686	896
	Minskning ack anskaffning pga utrangering/försäljning	-1664	-51
	Summa anskaffningsvärde	4 303	5 281
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 677	-2 821
	Årets avskrivningar	-832	-907
	Minskning ack avskrivning pga utrangering/försäljning	1 664	51
	Summa ackumulerade avskrivningar	-2 845	-3 677
	Utgående bokfört värde	1 458	1 604
Not 11	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	24 905	23 940
	Årets anskaffningar	516	965
	Minskning ack anskaffning pga försäljning/utrangering	-596	0
	Summa anskaffningsvärde	24 825	24 905
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-15 258	-13 554
	Årets avskrivningar	-1 653	-1 704
	Minskning ack avskrivning pga försäljning/utrangering	596	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-16 316	-15 258
	Utgående bokfört värde	8 509	9 647

Not 12	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	137 096	131 466
	Årets anskaffningar	11 596	11 294
	Minskning ack anskaffning pga försäljning/utrangering	-3 265	-5 664
	Summa anskaffningsvärde	145 426	137 096
	Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-91 876	-87 979
	Årets avskrivningar	-10 380	-9 554
	Minskning ack avskrivning pga försäljning/utrangering	3 137	5 657
	Summa ackumulerade avskrivningar	-99 119	-91 876
	Utgående bokfört värde	46 308	45 220
Not 13	Varulager och förråd		
	Ingående lagervärde avseende butikerna	1 238	1 187
	Årets förändring	411	51
	Utgående lagervärde	1 649	1 238
	Varulagret har ökat med 411 tkr och värderas till 1 649 tkr. Ökningen av varulagret är en effekt av att en digital plattform för butiksförsäljning skapades. Bedömning av inkurans har gjorts.		
Not 14	Kundfordringar		
	Kundfordringar	503	2 122
	Befarade kundförluster	-163	-26
	Summa	340	2 096
Not 15	Fordringar hos andra myndigheter		
	Kundfordringar hos andra myndigheter	738	405
	Fordran ingående mervärdesskatt	2 913	2 754
	Summa	3 651	3 159
Not 16	Övriga kortfristiga fordringar		
	Övriga kortfristiga fordringar	46	48
	Summa	46	48

Not 17	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	16 758	16 691
	Övriga förutbetalda kostnader	2 217	3 448
	Summa	18 975	20 139
Not 18	Övriga upplupna intäkter		
	Upplupna intäkter	0	102
	Summa	0	102
Not 19	Avräkning med statsverket		
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-261	367
	Redovisat mot anslag	195 016	190 756
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-194 305	-191 384
	Fordran/skuld avseende anslag i räntebärande flöde	450	-261
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag		
	Ingående balans	350	362
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-57	-12
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	293	350
	Summa Avräkning med statsverket	743	89
Not 20	Kassa och bank		
	Behållning på räntekonto	5 442	0
	Dags- och växelkassor	19	37
	Summa	5 461	37

Not 21 Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring. Avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring. Bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
A. Ingående balans 20200101	41	7 799	1 548	3 139	-348	12 179
Föregående års kapitalförändring			-214	-134	348	0
Ny donation till kulturtillgångar		240				
Årets kapitalförändring					-197	-197
B. Summa årets förändring		240	-214	-134		
C. Utgående balans 20201231	41	8 039	1 334	3 004	-197	12 221

Not 22 Statskapital

Konst från statens konstråd	41	41
Utgående balans	41	41

Not 23 Donationskapital

Bidragsfinansierade kulturtillgångar	8 039	7 799
Summa	8 039	7 799

Not 24 Balanserad kapitalförändring

Avgiftsfinansierad verksamhet, överskott	1 334	1 548
Bidragsfinansierad verksamhet, överskott	3 004	3 139
Summa	4 338	4 687

Årsredovisning 2020

Not 25	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	Ingående avsättning	0	0
	+ Årets pensionskostnad	204	0
	- Årets pensionsutbetalningar	0	0
	Utgående avsättning	204	0
Not 26	Övriga avsättningar		
	Ingående balans	826	859
	Årets förändring	115	-33
	Utgående balans	941	826
Not 27	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
	Ingående balans	-44 768	-46 009
	Under året nyupptagna lån	-17 482	-10 937
	Årets amorteringar	13 915	12 178
	Utgående balans	-48 335	-44 768*
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	54 000	59 000
	*) 2019 års redovisning har korrigerats.		
Not 28	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		
	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	398
	Summa	0	398
	Räntekontokrediten har inte tagits i anspråk under 2020.		
Not 29	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Leverantörsskulder andra myndigheter	820	889
	Arbetsgivaravgifter	1 565	1 848
	Utgående mervärdesskatt	74	305
	Summa	2 459	3 042
Not 30	Leverantörsskulder		
	Leverantörsskulder	10 512	10 450
	Summa	10 512	10 450

Not 31	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	1 203	1 434
	Övriga skulder	5	0
	Summa	1 208	1 434
Not 32	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner och löner inklusive sociala avgifter	4 134	4 247
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	2 031	1 992
	Övriga upplupna kostnader	397	-228
	Summa	6 562	6 011
	Avsättning för retroaktiv lönerrevision finns i upplupna löner.		
Not 33	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	801	315
	varav som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	200	150
	mer än tre månader till ett år	601	165
	Oförbrukade sponsringsinkomster	0	242
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	3 265	3 108
	Summa	4 066	3 665
	Avslutade projekt har under året blivit återförda till kapitalförändring.		
Not 34	Övriga förutbetalda intäkter		
	Förutbetalda intäkter	633	606
	Summa	633	606

5.6 Väsentliga uppgifter

(tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram					
Riksgäldskontoret					
Beviljad	54 000	59 000	59 000	59 000	59 000
Utnyttjad	48 335	44 768	46 009	47 369	44 103

Årsredovisning 2020

**Kontokrediter
Riksgäldskontoret**

Beviljad	18 420	12 420	15 000	15 000	15 000
Maximalt utnyttjad	11 802	9 367	2 718	0	9 092

**Räntekonto
Riksgäldskontoret**

Ränteintäkter	2	120	238	232	222
Räntekostnader	0	7	98	115	27

Avgiftsintäkter

Avgiftsintäkter som disponeras

Beräknat belopp enligt regleringsbrev	12 600	18 300	11 100	11 900	12 000
Avgiftsintäkter	7 279	14 548	13 471	12 492	14 832

Anslagskredit

Beviljad	5 880	5 741	5 464	5 240	5 020
Utnyttjad	450	0	367	0	0

Anslag

Ramanslag

Anslagssparande varav in-tecknat	0	261	0	4 897	4 946
	-450	0	-367	0	0

**Bemyndiganden
(ej tillämpligt)****Personal**

Antalet årsarbetskrafter (st)	129	135	128*	115	107
Medelantalet anställda (st)	152	160	151	137	129

**Driftskostnad per
årsarbetskraft**

1 501	1 489	1 505	1 562	1 548
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Kapitalförändring

Årets kapitalförändring	-197	-348	-27*	-231	192
Balanserad kapitalförändring	4 339	4 687	4 714	4 945	4 753

*) 2018 års redovisning har korrigerats

6 Årsredovisningens undertecknande

Årsredovisning för Statens museer för världskultur 2020

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Göteborg den 19 februari 2021

Ann Follin
Överintendent